N°. 131. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20, en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 20 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 5 JUNIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zr. Ms. besluit van den 3den Junij 1857, n°. 92, is aan *K. J. Rietveld*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van commissaris van politie te Rotterdam.

Bij Zr. Ms. besluit van den 3den Junij 1857, n°. 93, is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Assen mr. *B. Gesting*, advocaat aldaar.

Zijne Majesteit de Koning heeft zich, bij kabinets-rescript van 12 Mei jl., lit. K6, vereenigd met de strekking en voorstellen van het gemeenschappelijk rapport der Departementen van Kolonien en Buitenlandsche Zaken, dd. 19 April en 7 Mei 1857, n°. 3/33, betreffende de Japansche aangelegenheden. Dat rapport wordt mitsdien bij deze openbaar gemaakt en luidt als volgt:

AAN DEN KONING!

Nadat Uwe Majesteit aanvankelijk met de voorname gebeurtenissen en verrigtingen in Japan gedurende het vorige jaar is bekend gemaakt, stellen de ondergeteekenden zich thans voor, om aan Hoogstderzelver welmeenen te onderwerpen de maatregelen, die naar hun oordeel in de tegenwoordige omstandigheden worden vereischt. Vooraf zal het echter noodig zijn, een blik terug te slaan op de gedragslijn, laatstelijk door het Nederlandsche gouvernement ten aanzien van Japan gevolgd.

Het rapport van het Departement van Kolonien dd. 12 Februarij 1855, n°. 23, opgenomen in de *Nederlandsche Staats-courant* van den 14den dier maand, n°. 39, behelst een overzigt der aangewende pogingen tot verzachting van het stelsel van afsluiting in Japan en der toenmalige uitkomsten daarvan. Voor de Vereenigde Staten van Noord-Amerika waren bij tractaat de havens van Hakodate en Simoda opengesteld. Groot-Brittannië had eene conventie gesloten, die aan zijne vlag toegang verschafte tot de havens van Hakodate en Nagasaki. Aan Nederland waren officieel, doch zonder overeenkomst, de voorregten verzekerd, aan andere volken verleend of later te verleenen. Van Rusland was destijds nog geen erkend regt op toelating in Japan bekend, doch de verwerving daarvan bij tractaat is sedert gebleken. De havens van Hakodate, Simoda en Nagasaki staan thans voor de schepen der vier genoemde mogendheden open, krachtens de door allen bedongen gelijkstelling met hetgeen nader aan eenige natie mogt worden toegekend. De Japansche regering bedoelde echter daarmede nog geenszins eene openstelling voor den handel, maar had integendeel uitdrukkelijk verklaard, dat die voortdurend beperkt bleef tot den bestaanden handel op Nagasaki, dusver aan de Nederlanders en Chinezen voorbehouden. Het rapport beschouwde dan ook de toen verkregen uitkomst slechts als een eersten stap op den weg naar een vrij en algemeen handelsverkeer en wees op het voornemen, om te volharden bij het streven naar dat sedert 1844 voor oogen gehouden einddoel onzer staatkunde in Japan.

Gelijktijdige berigten van daar getuigden intusschen van eene merkwaardige omkeering in de denkwijze der bevolking, die hare achterlijkheid en de behoefte aan ontwikkeling levendig begon te gevoelen en uit te spreken en zich veelal niet langer tevreden betoonde met haren staat van afzondering. Japansche vorsten en grooten legden daarbij in hooge mate belangstelling aan den dag in natuur- en werktuigkunde, zee- en stoomwezen, en wat verder de opgewekte behoefte maar eenigzins kon bevredigen. Het verlangen eindelijk tot oprigting eener eigene zeemagt en naar het spoedig bezit van een eerste stoomschip beheerschte meer en meer de Japansche regering zelve. Onze tusschenkomst werd met aandrang ingeroepen tot bekendmaking van Japan met de Westersche vorderingen in scheepsbouw, zeewezen, natuur- en werktuigkunde en de toepassing daarvan op de verschillende vakken, met nijverheid en handel in verband staande, — tot verschaffing van hetgeen daarvoor benoodigd was — en tot daarstelling eener op Europesche wijze ingerigte oorlogsmarine. Wij ontvingen tot dat einde talrijke aanvragen om inlichtingen van allerlei aard en de jaarlijksche eischen, die de Keizer en de grooten van Japan van ouds gewoon zijn om uitzending van goederen tot onze factorij op Desima te rigten, ondergingen eene aanzienlijke uitbreiding.

Oor- en ooggetuigen dier nieuwe wending van zaken verklaarden, dat, naar hunne meening, de toelating van den vrijen handel in Japan niet ver meer verwijderd was.

De Nederlandsche Regering besloot om de gevraagde medewerking onbekrompen te verleenen, in het vertrouwen dat Japan, naar gelang het voortschreed op de baan van vooruitgang, ook te eerder gehoor zou geven aan onze vertoogen en raadgevingen, om zijne instellingen ten behoeve van eene openstelling voor den wereldhandel te hervormen. Inmiddels zou een tractaat onze verkregen regten in Japan bevestigen, onder opheffing, zooveel doenlijk, van oude en lastige belemmeringen, en aan onzen handel aldaar eene nieuwe rigting worden gegeven, gevorderd voor zijne uitbreiding en geschikt om den buitenlandschen handel in zijne weldadige gevolgen te doen kennen en waarderen. Onze handel moest van een naauw en veelzijdig beperkten contract- en kleinhandel, gegrond op het behalen van groote winsten in den omzet van een gering kapitaal, allengs worden gebragt op den voet van een normalen groothandel tegen billijke prijzen en redelijke voordeelen, voor zoover de Japansche instellingen en gebruiken dit voor alsnog gedoogden. Met ter-zijde-stelling van uitsluitend winstbejag moest de invoer bij voorkeur strekken in het wezenlijk belang van Japan en de aanschaffing der retouren op in het oog loopende wijze worden dienstbaar gemaakt aan de bevordering van de nijverheid en de voortbrenging daar te lande.

De voorgenomen taak leverde echter groote en eigenaardige moeijelijkheden op, en wel vooreerst in het heerschend wantrouwen jegens de Christenen. De geschiedenis leert, hoe de gedeeltelijke uitdrijving en anderdeels enge beperking der toelating van de vreemde en bijzonder Christelijke volken in Japan verbonden was aan de vestiging van een overheerscher op den troon van den wettigen vorst, door diezelfde Christenen beschermd en met hen gevallen. Van daar eene nog bestendigde ingenomenheid tegen de Christelijke volken en het voortdurend bestaan van verscheidene landsvorsten, vazallen van den Sjôgoen of wereldlijken Keizer, die steeds een onverzoenlijken haat toedragen aan de regerende dynastie. Deze omstandigheden maken de Japansche regering uiterst behoedzaam in het toestaan eener meer onmiddellijke en vertrouwelijke gemeenschap van hare onderdanen en vazallen met vreemde natien.

Dezelfde overheersching heeft dat stelsel van afsluiting ingevoerd, hetwelk aan Japan een paar eeuwen van rust en vrede schonk, doch waarvan de loslating eene doorgaande wijziging vordert der in naauw verband daarmede staande staatshuishoudelijke en handels-inrigtingen, die thans in vele opzigten den overgang tot een vrijen buitenlandschen handel bebelemmeren. Vooral staat daaraan in den weg het ontbreken der vereischte retour- en betaalmiddelen tot kwijting van te bewerkstelligen aanvoeren. Een land, welks bebouwing in de voeding eener eigene digte bevolking moet voorzien, en dat wel is waar groote delfstoffelijke rijkdommen bezit, doch de kennis en werktuigen voor eene behoorlijke exploitatie daarvan mist, een land, waarvan de nijverheid, ten gevolge van eene eeuwenlange afsluiting, voor weinig meer dan de binnenlandsche behoefte is berekend, — zulk een land kan natuurlijk niet terstond voldoen aan hetgeen wordt gevorderd voor het drijven van een buitenlandschen handel van eenige beteekenis. Ziedaar een ander voornaam bezwaar, dat het scheppen van nieuwe en het vermeerderen der bestaande middelen van remise tegen aannemelijke prijzen, vooral bij het gemis van vrijheid tot uitvoer van munt in Japan, eene eerste en dringende behoefte maakt.

De inrigting eindelijk van onzen geprivilegieerden handel op Nagasaki zelve was een beletsel voor de verwezenlijking onzer oogmerken en de van ons begeerde vermeerdering der omzettingen in Japan. De eigenlijke gouvernementshandel aldaar bepaalde zich tot den dusgenoemden *kompshandel*, gedreven op contract en beperkt tot eenige vaste artikelen van aanvoer, en tot de voldoening der gebruikelijke eischen van den Keizer en de Japansche grooten; terwijl het gouvernement als middel van remise daarvoor slechts beschikte over koper (tot een maximum van 6000 pikols), kamfer en kabaaijen. De zoogenaamde *kambanghandel* daarentegen was over en weer een particuliere handel. Vroeger aan de ambtenaren onzer factorij overgelaten, was hij sedert geruimen tijd onzerzijds bij wijze van verpachting afgestaan. Hij omvatte alle niet aan het gouvernement voorbehouden artikelen van in- en uitvoer, voor zoo ver daartegen in Japan geen verbod bestond. De kambanghandel wordt gedreven, deels op contract, deels op speculatie in openbare veilingen, doch mogt eene jaarlijks in Japan aan te brengen factuurswaarde van f 50,000 niet overschrijden.

Het gouvernement had zich jegens den pachter verbonden om, — behalve koper, kamfer, kabaaijen, voorwerpen van natuurlijke historie en tegengeschenken van Japansche rijksgrooten, — geene andere handelsartikelen uit Japan te ontbieden of te ontvangen, zoodat de uitvoer aldaar van alle andere goederen alleen aan den pachter verbleef, terwijl van het uitsluitend regt tot aanvoer door dien pachter in Japan alleen waren uitgezonderd de vaste artikelen voor den kompshandel, behoudens altijd de bevoegdheid van het gouvernement, om te voldoen aan de Japansche eischen. Nu springt het in het oog, dat die voorwaarden der pacht niet alleen het gouvernement verhinderden, om eigener beweging artikelen, die niet waren geëischt, ten nutte van Japan in den handel te brengen, maar ook en vooral, dat het gouvernement aan de gebruikelijke eischen, voor zoo ver die het vroeger bedrag daarvan aanmerkelijk overtroffen, bezwaarlijk gevolg kon geven, vermits het zich de vermeerderde retouren daarvoor niet kon verschaffen wegens de uitsluitende regten van den pachter op schier alle middelen van remise. Van dien tijdelijken pachter kon daarenboven niet wel worden gevergd, dat hij zijne belangen in het minst ondergeschikt maakte aan de voorbereiding eener betere handelstoekomst in Japan, die wij ofschoon bij magte waren aan de vrije mededinging over te laten.

De uitkoop van den pachter, door het Indisch bestuur onmiddellijk na verkregen magtiging bewerkstelligd, heeft aan dien toestand een einde gemaakt en den handel op Japan, tijdelijk en als maatregel van overgang, onverdeeld in handen gesteld van de Nederlandsche Regering. Met den meesten spoed gaf men inmiddels zooveel doenlijk uitvoering aan de Japansche eischen en aanvragen. Belangrijke uitzendingen hadden daarenboven plaats voor de daarstelling op Desima eener wetenschappelijke boekerij in de Nederduitsche taal en eener verzameling modellen en instrumenten, geschikt om de meerderheid der Westersche volken op het gebied van kunsten, wetenschappen en nijverheid, door inlichtingen en afstand, des verlangd, der voorwerpen, onder het bereik te brengen der Japanners en voor hen aanschouwelijk te maken. Maatregelen werden verordend tot bevordering der kennis van onze taal in Japan en der beoefening van de Japansche. De last tot aanbieding van een onzer oorlogsstoomschepen aan den Keizer van Japan ging vergezeld van de belofte, om hier te lande voor rekening van dien vorst twee schroefschoeners ten behoeve der ontworpen Japansche marine te bouwen. De aanmaak van een model van zoodanigen schoener en der bijbehoorende machine zou gelegenheid aanbieden, om de Japanners vooraf met die soort van schepen bekend te maken. Een marine-detachement werd naar Japan bestemd, om op Desima ter beschikking van het hoofd onzer factorij te verblijven, wanneer deze mogt slagen in de verbreking van het bestaande stelsel van afsluiting en bewaking der onzen op dat eiland. Het detachement zou meer volledig en geregeld het onderwijs voortzetten, in 1854 aangevangen onder de leiding van den kapitein-luitenant ter zee G. Fabius, wien men als kommandant van het stoomschip *Gedeh* andermaal eene zending naar Japan opdroeg, ook tot het bezoeken zoo mogelijk van eene der beide nieuw opengestelde havens. De vervanging van den ambtstitel van het opperhoofd voor den handel onzer factorij op Desima door dien van »Nederlandsch commissaris in Japan" en de toekenning aan hem van een passend kostuum moesten zijne uiterlijke stelling in overeenstemming brengen met het meer en meer staatkundig geworden karakter zijner verrigtingen, vooral ook bij de vermenigvuldigde bemoeijenis en aanraking met vreemde vlootvoogden en kommandanten van oorlogsschepen. Het behaagde eindelijk Uwer Majesteit, aan den Keizer van Japan, als een persoonlijk bewijs van hooge en vriendschappelijke welwillendheid, haar portret te doen aanbieden, en speciale afgevaardigden met de overbrenging daarvan te belasten.

Dus ver over het dezerzijds gekozen standpunt en de voorname maatregelen, in het voorjaar van 1855 hier te lande genomen of bevolen.

De uitvoering daarvan in Japan werd bekend door de tijdingen, in den aanvang van het vorige jaar alhier ontvangen. De Nederlandsche commissaris had, onder dagteekening van 9 November 1855, eene voorloopige overeenkomst aangegaan, die onze oude handelstoelating in Japan bevestigde, de verworven gelijkstelling met de meest begunstigde natie aldaar bekrachtigde, de geëischte persoonlijke vrijheid schonk aan de Nederlanders op Desima, eene meer gepaste verhouding daarstelde en verschillende oude en lastige belemmeringen en formaliteiten ophief. Die overeenkomst mogt voor het oogenblik bevredigend worden genoemd, en de verkregen vrije toegang voor de onzen tot eene stad als Nagasaki, met 60,000 inwoners, was onmiskenbaar eene belangrijke afwijking van het stelsel der Japansche regering ten aanzien van vreemde volken en leverde dus harerzijds eene gewigtige concessie op. Uwe Majesteit heeft dan ook voor's hands hare goedkeuring gehecht aan de gesloten overeenkomst, die van regeringswege bij de behandeling der staatsbegrooting voor 1857 aan de Staten-Generaal is medegedeeld en in der tijd algemeene openbaarheid heeft erlangd. Het portret van Uwe Majesteit en het aangeboden stoomschip waren met hooge ingenomenheid ontvangen geworden. Eene Japansche bemanning had, dadelijk na de overgave van dat schip, de onze vervangen. Het marine-detachement was in Japan achtergebleven en op Desima gehuisvest. De heer Donker Curtius had zonder bezwaar zijn nieuwen ambtstitel aangenomen. Het aandoen der haven van Simoda was door onvoorziene omstandigheden belet geworden. De bezoeken bij den gouvernements-geneesheer, dr. van den Broek, en zijne lessen en inlichtingen vooral de natuur-, schei- en werktuigkunde betreffende, werden in steeds toenemende mate gezocht en strekten zeer in het belang der Japansche nijverheid, niettegenstaande men daarbij al het lastige en belemmerende ondervond der bestaande gebruiken in de aanraking met de Japanners. Wat den handel betreft, de Nederlandsche commissaris had daaraan aanvankelijk de bedoelde leiding gegeven. Nieuwe retourmiddelen als proeven en vele monsters waren door hem naar Batavia opgezonden en de bestaande vermeerderd door bij voorraad en in het groot aankoopen en bestellingen te doen. Het Japansche gouvernement had vergunning gegeven, om in het vervolg de aangevoerd wordende Europesche lijnwaden ook in de kambangveilingen op te nemen, waardoor dat fabricaat voor de Japanners zonder onderscheid en tegen meer redelijke prijzen verkrijgbaar zou worden. Overigens leverde de tegeldemaking der Japansche remises, door publieken verkoop te Batavia, voldoende resultaten op.

In die gesteldheid van zaken, gepaard aan het eenstemmig gevoelen van de heeren Donker Curtius en Fabius, dat Japan al spoedig tot eene doortastende wijziging zijner handelsinstellingen zou overgaan, vond het opperbestuur grond, om bij de aangenomen beginselen te volharden en te voldoen aan de veelvuldige nieuwe Japansche aanvragen en verzoeken. Maar de toename dier eischen schreef aan onzen kant behoedzaamheid voor, met het oog op den staat der retourmiddelen: de aangevraagde voorwerpen waren soms van dien aard, dat de benuttiging daarvan voor het tegenwoordige boven het bereik lag der Japanners, en een onbepaald te willen zijn aan de Japansche regering zou deze tegen onze bedoelingen hebben kunnen stijven in de uitsluiting van andere natien. Naar aanleiding van die overwegingen wees men de levering af van het benoodigde voor de daarstelling van een constructiewinkel in Japan, even als de verstrekking, ten dienste eener geschutgieterij, van een stoomwerktuig tot het boren van stukken en een stoomhamer met bijbehooren, en werd niet getreden in het plan tot oprigting van een equipage-magazijn ten behoeve der Japansche marine op Desima. Daarentegen maakte men geen bezwaar, om den aanbouw hier te lande van een derden schroefschoener toe te zeggen en eene proefneming met Europesche lijnwaden in de kambangveilingen te gelasten. De bestemming van een mijn-ingenieur naar Desima, op den voet van het daar aanwezige marine-detachement, moest aan Japan de middelen doen kennen voor eene betere ontginning zijner rijke mijnen. Eene derde zending naar Japan van den kapitein-luitenant ter zee Fabius met een der stoomschepen van het Indisch eskader zou mede dienstbaar worden gemaakt aan het vertoon onzer vlag en de opname der gesteldheid in de havens van Hakodate en Simoda. Aan den Nederlandschen commissaris werd uitdrukkelijk ten taak gesteld, om den loop der omstandigheden tot bevordering eener openstelling van Japan voor den vrijen wereldhandel te benuttigen en de onderhandelingen over een tractaat bepaald voort te zetten in het algemeen belang. De aanbeveling was daarbij gevoegd, om met klem vast te houden aan de vordering tot vrije uitoefening der Christelijke godsdienst voor de in Japan toegelaten belijders daarvan en tot opheffing van het zoogenaamde beeldtrappen, een voor het Christendom smadelijk gebruik onder de Japanners. Zoo waren in de hoofdzaak de handelingen en voorschriften van het opperbestuur in het voorjaar van 1856.

De ondergeteekenden kwamen intusschen op het einde van dat jaar tot het besluit, om bij voorraad in ernstige overweging te nemen de vraag, welke de politieke gedragslijn der Nederlandsche regering zou behooren te worden in het onverhoopt geval, dat die van Japan mogt blijven aarzelen om een vrij en algemeen handelsverkeer in haar rijk te vergunnen. Zij onderwierpen hunne beschouwingen over die vraag aan het oordeel van den Raad van Ministers. Terwijl nu de zaak daar aanhangig was, werd alhier regtstreeks van Japan ontvangen eene missive van den Nederlandschen commissaris, dd. 15 September 1856, nº. 50, waaruit bleek, dat de gesloten overeenkomst, behoudens eenige weinige en niet van overwegend belang te achten wijzigingen, was overgebragt in den vorm van een tractaat, op den 30sten Januarij 1856 te Nagasaki door de wederzijdsche gevolmagtigden onderteekend. Na de ontvangst zijner jongste instructien, had echter de heer Donker Curtius, onder dagteekening van den 23sten Augustus 1856, een schrijven aan de hooge autoriteiten te Nagasaki gerigt, strekkende tot inleiding van nadere onderhandelingen en tot aanbieding en toelichting, als grondslag daarvoor, van eenige additionele artikelen op dat tractaat. Eene kopij dier artikelen en een extract uit het bijbehoorend schrijven van 23 Augustus ll. worden Uwer Majesteit hiernevens aangeboden. De Nederlandsche commissaris sprak in zijne bovenvermelde missive van 15 September ll. de verwachting uit, dat de nieuwe onderhandelingen eerlang zouden aanvangen, en vleide zich wel niet daarbij alle voorgestelde punten, maar toch eenige genoeg belangrijke, tot stand te zullen brengen. Het was naar aanleiding daarvan, dat de ondergeteekenden aan het slot van hun rapport dd. 19/20 Januarij 1857, nº. 33/1, handelende over onze aan te nemen gedragslijn bij voortdurende aarzeling der Japansche regering, van de hoop gewaagden, dat het welligt niet tot de toepassing der voorgestelde maatregelen zou behoeven te komen.

Die hoop is te leur gesteld door de nadere en laatste berigten uit Japan, onlangs van het Indisch bestuur ontvangen, ofschoon deze in andere opzigten niet ongunstig kunnen worden genoemd. Ons marine-detachement op Desima was met vrucht werkzaam geweest, niet alleen voor het onderwijs in al wat het zeewezen betreft, maar ook voor de bevordering der kennis van onze taal, tot aankweeking van een welwillenden omgang met de Japanners en tot invoering en verbetering onder hen van verschillende takken van ambachts-nijverheid. De van Indie uitgezonden mijn-ingenieur is op Desima achtergebleven en begonnen met het geven van onderrigt in zijn vak. Eene voortdurende vermeerdering der bezoeken en aanvragen om voorlichting en lessen bij den gouvernements-geneesheer op Desima toont de klimmende belangstelling aan der Japanners, trots het hinderlijke in de vormen van aanraking met hen. De kapitein-luitenant ter zee Fabius heeft de reis naar Hakodate en Simoda volbragt. Het bijgaand overzigt, ontleend aan zijn verslag van die reis, zal Uwe Majesteit bekend maken met het wedervaren en de bevinding in die havens en Hoogstderzelve doen blijken, dat aldaar een begin van handel plaats heeft door leveringen van particulieren aan het Japansch gouvernement. De Nederlandsche commissaris was voortgegaan, om door bestellingen en inkoopen in het groot de noodige retourmiddelen bijeen te brengen voor onzen eigen handel te Nagasaki. Hij had op die wijze reeds belangrijke verminderingen op de inkoopsprijzen tot stand gebragt en voorts tot gelijk einde de dadelijke aflevering der bestelde goederen in onze pakhuizen op Desima toegestaan, het geven van verzekerde voorschotten op te doene leverantien ingevoerd en eene bespoedigde betaling der Japansche leveranciers bij de keizerlijke geldkamer verkregen. Hij had daarenboven de vergunning erlangd, dat die leveranciers voortaan het geheele jaar door op Desima kunnen uitstallen, hetgeen vroeger slechts gedurende weinige maanden, tijdens het aanwezen onzer handelsschepen, plaats had. De proef eindelijk met de veiling van Europesche lijnwaden had geleid tot meerdere kennis van de sorteringen, onder de Japansche bevolking gewild.

De weinige wijzigingen, door het gesloten tractaat in de voorloopige overeenkomst gebragt, zijn niet van groot belang, en allerminst van zoodanig gewigt, om van eene ratificatie te moeten terughouden en alzoo een toestand te bestendigen, waarin Nederland zich slechts op gunsten kan beroepen dáár, waar anderen bevoegd zijn regten te doen gelden. De ondergeteekenden maken mitsdien geen bezwaar, Uwer Majesteit in overweging te geven, om tot de ratificatie van het tractaat te besluiten, vermits de daarvoor bedongen termijn op 30 Januarij aanstaande verstrijkt. Maar de over dat tractaat gevoerde onderhandelingen getuigen in hooge mate van de zucht der Japansche regering, om zoo mogelijk op reeds gedane concessien terug te komen, en van eene vasthoudendheid zelfs aan onbeteekenende oude instellingen en gebruiken, gelijk men die niet meer zou hebben verwacht. De aanbieding der additionele artikelen heeft daarenboven later in het licht gesteld, hoe weinig die regering gereed was om aan onze wenschen toe te geven, en hoe onbemanteld daartegen het stelsel van dralen en uitstellen is aangewend. Aanvankelijk toch was de heer Donker Curtius voor het openen van nadere onderhandelingen verwezen geworden tot de komst uit Jedo van den nieuwen gouverneur van Nagasaki. Wel verre echter dat deze, die in het midden der maand October ll. aldaar verscheen, de noodige volmagt medebragt, om ook slechts over een enkel der voorgestelde additionele punten te onderhandelen, bleek het al spoedig dat men aan de Japansche zijde alleen bevoegd was om daarover in besprekingen te treden, en vervolgens een verslag ter zake naar Jedo moest opzenden. Conferentien over de additionele artikelen hebben alstoen plaats gehad, en de beslissing daarop uit Jedo zou over zes maanden volgen. Onder deze omstandigheden nu mag het bedenkelijk worden geacht, om onzerzijds eene handelwijze, als wij tot dusver ten aanzien van Japan hebben volgehouden, onvoorwaardelijk voort te zetten.

Nederland heeft sinds 1844 bij de Japansche regering voorgestaan de verzachting van haar stelsel van afsluiting en der wetten tegen de vreemdelingen, even als de toelating tot de scheepvaart en een vrij handelsverkeer, ook van andere natien, in Japan. Het heeft sedert 1855 in het

algemeen belang zijne krachtige medewerking aan dat rijk verleend op de baan van vooruitgang en ontwikkeling. Naar gelang Japan zijne havens opende, van zijn stelsel afweek en grond gaf tot de verwachting eener spoedige en meer volledige wijziging zijner instellingen, maakte de Nederlandsche Regering geen bezwaar, hare tusschenkomst ook te doen strekken tot oprigting eener Japansche oorlogsmarine en tot het brengen allengs der militaire inrigtingen en der wapening daar te lande op een Europeschen voet. Wilde men het Japansche rijk in onbelemmerde gemeeenschap stellen met vreemde volken, men moest het naar billijkheid ook tot de kennis en benuttiging zijner hulpbronnen opleiden, alzoo tot het bewustzijn zijner magt opheffen, en het de middelen niet onthouden om zijn gezag te handhaven en zijne onafhankelijkheid te bewaren. De Nederlandsche Regering zou echter hare roeping miskennen, door in dien zin te blijven handelen, zoodra Japan op den ingeslagen weg schijnt te willen terugkeeren. Wij zouden tegen onze bedoeling en zijn belang het Japansche gouvernement gaan sterken, om de gezamenlijke eischen van alle groote zeemogendheden te weêrstreven, en het de middelen gaan leveren tot verdediging van een stelsel, dat wij steeds hebben bestreden en afkeuren. In dien staat van zaken gevoelen de ondergeteekenden zich gedrongen, Uwer Majesteit voor te stellen, geen gevolg te doen geven aan eenige nieuwe eischen uit Japan om oorlogsbehoeften en verdedigingsmiddelen met den aankleve van dien, zoolang niet de regering aldaar op afdoende wijze doe blijken, dat zij geen stilstand op den weg van hervorming en vrije handelstoelating beoogt.

De ondergeteekenden willen daarom geenszins de aan Japan geboden hand ten eenen male terugtrekken. Zij vinden in het voorgevallene evenmin voldoenden grond om te kort te doen aan gegeven beloften. Zij oordeelen integendeel, dat wij moeten voortgaan met onze medewerking dienstbaar te maken aan de intellectuele en industriele opleiding van het Japansche volk. Zij verlangen de aflevering der toegezegde drie schroefschoeners, waarvan één de reis naar zijne bestemming heeft aanvaard, alsnog te bewerkstelligen, doch onder uitdrukkelijke herhaling der van den aanvang af gestelde voorwaarde, dat de vrede in Japan bewaard blijve; gelijk zij ook vermeenen, dat wij ons niet behooren te onttrekken aan de instandhouding van het reeds in Japan aanwezige stoomschip. Zij wenschen eindelijk ons marine-detachement mede voorloopig op Desima aan te houden, zoo in verband met de nog te verstrekken schepen, als met het oog op de belangrijke diensten, welke dat detachement aan de Japansche nijverheid bewijst. Maar als een eerste gevolg van het even gedaan voorstel moet, naar hun inzien, al dadelijk bepaald worden geweigerd, om aan dat detachement uitbreiding te geven door toevoeging daaraan van officieren der artillerie en genie, gelijk de Japansche regering thans heeft verzocht. De stelling van vertrouwen en vriendschap, die in Japan bij uitnemendheid de onze is, verpligt ons, om op die wijze aan de regering daar te lande te doen blijken, dat wij even zeer bereid zijn, haar blijvend ten dienste te staan, als ongezind, om haar te volgen in eene rigting, die ten verderve moet leiden. De Nederlandsche commissaris zal, des vereischt, in den voorgestelden maatregel steun vinden tegenover de aarzeling der Japansche regering en daarenboven aan de gebeurtenissen in het naburige China eene ernstige waarschuwing en krachtigen drang kunnen ontleenen om die regering tot nadenken te brengen, van de noodzakelijkheid tot naleving der gesloten tractaten in een milden en ruimen zin te overtuigen, en tot de aanneming onzer additionele artikelen te bewegen.

De gegeven omstandigheden en de door Japan gekozen houding gedoogen echter niet langer, om te blijven afwachten, dat de Japansche regering tot het vergunnen van een vrijhandelsverkeer in beginsel toetrede, en de regeling en uitvoering daarvan tot stand kome. Er bestaat eene gewenschte aanleiding, om inmiddels te Nagasaki den handel op een beteren voet te brengen en wij moeten die zonder uitstel benuttigen. In de havens van Hakodate en Simoda werd aan vreemde handelaars de afzet van eenige ladingen toegestaan en een begin van particuliere mededinging is daardoor in den Japanschen handel ontstaan. Van dat oogenblik af moet ons streven in de eerste plaats daarheen zijn gerigt, om bij het Japansche gouvernement te bewerken, dat het ook te Nagasaki van daar ten handel komende schepen zijne behoeften inkoope, en om onzen geprivilegieerden handel in handen van particulieren te doen overgaan. Moge ook de Japansche regering voor 's hands de nog gebruikelijke formaliteiten en belemmeringen in stand houden en den handel in het algemeen tegenover hare onderdanen willen blijven beperken en grootendeels als gouvernements-handel harerzijds bestendigen, wij behooren thans aan onzen kant, kan het zijn, het Nederlandsche gouvernement ten spoedigste los te maken van alle deelname aan een handel, dien het slechts noode en zwichtende voor tijdelijke omstandigheden in zijn geheel heeft tot zich getrokken, en den handel op Japan zonder verwijl aan de onderlinge particuliere mededinging in de drie toegankelijke havens over te laten. Het zij verre van te willen terugkeeren tot eene toekenning onzerzijds van uitsluitende handelsregten of tot het vroegere stelsel van verpachting met opzigt tot dezen handel. Maar de Japansche regering moet er toe worden gebragt, om voortaan ook te Nagasaki zich met particuliere handelaars in te laten, om te vergunnen, dat onze kooplieden in de plaats treden van het Nederlandsche gouvernement, door den handel, die te Nagasaki gedreven wordt, met inbegrip van de voldoening der gebruikelijke eischen, op zich te nemen, zij het ook overigens aanvankelijk nog op den tegenwoordigen voet; en om zich tot dat einde, regtstreeks en zonder bemoeijenis onzer ambtenaren, met die kooplieden in verbinding te stellen, zoo als te Hakodate en Simoda heeft plaats gehad. De ondergeteekenden veroorloven zich, Uwer Majesteit in overweging te geven, om den Nederlandschen commissaris in Japan te doen aanschrijven, zijne meest ernstige pogingen tot bereiking van dat oogmerk aan te wenden, doch onder opmerking, dat de maatregel slechts moet worden beschouwd als middel van overgang tot een algemeen en volkomen vrijhandelsverkeer van den eenen particulieren handelaar tot den anderen in de opengestelde havens van Japan.

Bij kabinetsrecript dd. 27 Januarij jl., litt. Z, is van wege Uwe Majesteit gewezen op de wenschelijkheid, dat openbaarheid worde gegeven aan den staat van zaken in Japan en aan de handelingen en bedoelingen der Nederlandsche Regering ten aanzien van dat rijk. De ondergeteekenden beamen dit denkbeeld allezins en zouden verlangen, hun tegenwoordig rapport tot verwezenlijking daarvan te doen dienen. Zij hebben slechts daarom de zaak tot dusver uitgesteld, opdat door behoorlijke kennisneming van de laatste bescheiden uit Japan de voorgenomen openbaarmaking volledig zou kunnen zijn.

Op de boven ontwikkelde beschouwingen en voorstellen de goedkeuring van Uwe Majesteit verzoekende, hebben de ondergeteekenden de eer, Hoogstderzelver magtiging te vragen, om in den zin daarvan te handelen en dit hun rapport, met de bijlagen daarvan, te doen plaatsen in de *Nederlandsche Staats-courant.*

De Minister van Kolonien,
P. Mijer.
De Minister van Buitenlandsche Zaken,
Gevers van Endegeest.

ADDITIONELE ARTIKELEN, *overeengekomen tusschen de Nederlandsche en Japansche gevolmagtigden om deel uit te maken van het op den 30sten Januarij 1856 door hen te Nagasaki gesloten tractaat tusschen Nederland en Japan.*

Art. 1. Tot beter verstand van het op den 30sten Januarij 1856 tusschen Nederland en Japan gesloten tractaat wordt hier ten overvloede verklaard en overeengekomen dat ook Nederlandsche vrouwen en kinderen te Nagasaki en in de overige opengestelde havens worden toegelaten.

Art. 2. Bij het bezoeken van tempels, winkels en rusthuizen zal voor de gemaakte verteringen en in de winkels gekochte goederen kunnen betaald worden in vreemde gouden en zilveren munt.

Art. 3. De gewone jaarlijksche afscheids-audientie bij den gouverneur van Nagasaki zal op nieuw worden geregeld.

Art. 4. De wijze, waarop de hofreis in den vervolge zal plaats hebben, zal door den gouverneur van Nagasaki met den Nederlandschen commissaris op nieuw worden geregeld.

Art. 5. Aan de Nederlanders wordt in de opengestelde havens de vrije uitoefening van hunne eigene godsdienst verzekerd.

Art. 6. De Japansche regering verbindt zich om het gebruikelijke jaarlijksche zoogenaamde beeldtrappen af te schaffen of in onbruik te doen geraken.

Art. 7. In de opengestelde havens zullen de Nederlanders ook tot den handel worden toegelaten en alzoo vrijheid hebben om hunne koopwaren aan Japansche kooplieden te verkoopen en Japansche goederen in te koopen en te vervoeren.

Art. 8. Ten einde de bepaling van het vorige artikel in volledige werking te doen treden, wordt zoowel de invoer van vreemde gouden en zilveren munt, als de uitvoer van Japansche gouden en zilveren munt toegestaan.

Art. 9. Voor zooverre de haven van Nagasaki betreft, zullen de maatregelen, welke vereischt worden om ook aldaar den in art. 8 bedoelden vrijen handel tot stand te brengen, door den gouverneur van die plaats in overleg met den Nederlandschen commissaris worden geregeld.

Art. 10. Krachtens de bepalingen, hieromtrent voorkomende in de verschillende met vreemde rijken gesloten tractaten, zullen de daartoe behoorende onderdanen dadelijk dezelfde regten bezitten, ook in de haven van Nagasaki.

Art. 11. De Japansche regering verklaart zich bereid om ook handelsbetrekkingen aan te knoopen met alle vreemde natien, waarvan de regeringen deswege tractaten met die van Japan zullen wenschen te sluiten.

Art. 12. De ten handel toegelaten vreemdelingen, die zich in een der drie opgenoemde havens vestigen, mogen insgelijks onderling handel drijven.

Art. 13. De Japansche regering behoudt zich voor om op den in-, door- of uitvoer van alle artikelen, dan wel van enkele artikelen, een matig regt te heffen, hetwelk zal worden bepaald en vastgesteld bij overeenkomsten door iedere vreemde regering met die van Japan te treffen.

Art. 13 *a.* Alles wat eene nadere regeling behoeft, ten gevolge van den bij deze overeengekomen vrijen handel, zal later worden geschikt tusschen de wederzijdsche gevolmagtigden van Japan en de verschillende vreemde natien.

Artikel 14. Tusschen de Nederlanders te Nagasaki en de andere vreemdelingen, welke die haven bezoeken, zal ook aldaar een vrij persoonlijk verkeer kunnen plaats hebben, zoowel aan boord der schepen als te Desima.

Art. 15. De bovenstaande artikelen zullen beschouwd worden een deel uit te maken van het boven reeds genoemd tractaat tusschen Nederland en Japan, en daaraan zal dezelfde kracht worden toegekend, als of zij van woord tot woord daarin waren opgenomen.

EXTRACT *uit een brief van den Nederlandschen Commissaris in Japan, dd.* 23 *Augustus* 1856, *gerigt aan de Japansche autoriteiten te Nagasaki.*

Ten gevolge van de berigten in het vorige jaar door den ondergeteekende verzonden, heeft de Nederlandsche Regering besloten, zooveel maar eenigzins mogelijk was, aan het verlangen van de Japansche regering en van verschillende Japansche vorsten te voldoen, en den last te geven om de verschillende eischgoederen naar Japan te verzenden.

Het voldoen aan die verschillende eischen was voor de Nederlandsche Regering evenwel niet zonder ernstige bedenkingen.

Zij heeft aan die van Japan steeds op de meest ernstige wijze geraden, om in het stelsel van afzondering al die wijzigingen te brengen, welke de omstandigheden, die zij voorzag dat spoedig zouden plaats grijpen, vorderden.

Daartoe behoorde vooral ook het toestaan van een vrij handelsverkeer tusschen de Japansche bevolking en de onderdanen van alle vreemde natien, die daarover tractaten van vriendschap en koophandel met Japan zullen wenschen te sluiten.

Zoodanig een vrij handelsverkeer behoort tot den natuurlijken loop der wereldsche dingen en wordt thans zoo dringend gevorderd, dat de afsluiting, door Japan in dat opzigt nog volgehouden, niet bestaanbaar meer is.

Terwijl de magtigste handeldrijvende en zeevarende natien gewis geene andere bedoeling hebben dan om op de meest vriendschappelijke wijs zulk een vrij handelsverkeer met Japan tot stand te brengen, zoo staat toch bij de Nederlandsche regering de overtuiging vast, dat het voortdurend weigeren van een vrij handelsverkeer met vreemde natien het gelukkige Japansche rijk eenen oorlog te gemoet voert met verscheidene van, ja met al de magtigste zeevarende natien der wereld.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden is geen oogenblik afgeweken van de beginselen door Hoogstdeszelfs overleden Vader ten opzigte van Japan gevolgd, en heeft steeds aan de eene zijde gewenscht, het Japansche rijk voor de rampen te behoeden welke het bedreigen, nu bij de veranderde omstandigheden de afsluiting van Japan eene onmogelijkheid is geworden, terwijl Zijne Majesteit, aan de andere zijde, blijken heeft gewenscht te geven aan de regeringen van de andere vreemde natien, dat Zij de billijke verwachting, door haar gekoesterd, niet

te leur stelde, en welke verwachting hierin bestaat, dat de Nederlandsche Regering de aloude betrekkingen, welke tusschen Nederland en Japan met uitzondering van alle andere Europesche natien bestaan, steeds dienstbaar maakte aan het groote en algemeene doel, om Japan in den kring van alle en daaronder de magtigste der handeldrijvende en zeevarende natien te doen opnemen.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden acht het eenen duren pligt, die verwachting te vervullen, en het is voor Hoogstdenzelve eene heilige zaak, om, zonder de minste afwijking, het voetspoor van wijlen Zijnen hoogst geëerbiedigden Vader trouw te blijven volgen.

Ten gevolge van de stappen, door de Japansche regering reeds gedaan, om haar stelsel te wijzigen, heeft het voldoen aan de verschillende eischen dan ook plaats gehad in het vaste vertrouwen, dat de raadgevingen van Neêrlands Koning niet worden in den wind geslagen, en dat de Japansche regering bereid zal worden gevonden, om aan alle beschaafde natien, die dit zullen verlangen, ook een vrij handelsverkeer toe te staan.

Ware dit het geval niet, zoo zoude het voldoen aan eischen (waaronder van oorlogsschepen en oorlogsbehoeften in het algemeen) bij de regeringen van andere vreemde natien op die van Nederland den schijn laden, alsof zij in hare staatkunde ten aanzien van Japan niet opregt was en veeleer de Japansche regering wilde sterken in haar stelsel en op eene baatzuchtige wijze allen handel met Japan uitsluitend voor Nederland behouden.

De nagedachtenis van 's Konings Vader vordert noodzakelijk dat een doorslaand blijk gegeven worde van het tegendeel, en dit blijk wordt van de Japansche regering thans met vertrouwen des te spoediger verwacht, nu binnen een zeer kort tijdsverloop reeds een gevolmagtigde van Hare Majesteit de Koningin van Groot-Britannie en Ierland naar Nagasaki zal komen, om een handelsverdrag met Japan te sluiten.

De Nederlandsche Regering verlangt dan ook, dat die van Japan wel overtuigd zij, dat de Nederlandsche Regering zich niet als koopman in oorlogsbehoeften noch in andere zaken ten aanzien van Japan wenscht aangemerkt te zien.

Zij acht het evenwel billijk dat de regering van Japan, de onderdanen van andere natien in haar Rijk toelatende, zich tevens op eene Europesche wijze wapene.

Zij heeft daarom gemeend aan de regering van Japan hare medewerking op den weg van hervorming niet te moeten ontzeggen, in het vertrouwen, dat de regeringen van andere vreemde natien ook daarin slechts een blijk zullen zien van hare zucht tot bevordering van een algemeen vrij handelsverkeer met dat rijk.

Op den duur verlangt de Nederlandsche Regering, voor zooverre Nederland betreft, slechts een vrij handelsverkeer voor de ingezetenen van Nederland, en beschouwt zij hare factorij te Desima als eene instelling van slechts tijdelijken aard.

Bij art. 5 van het tractaat tusschen Rusland en Japan is reeds, voor zoover de havens van Hakodate en Simoda betreft, het beginsel aangenomen van een vrij handelsverkeer tusschen Japan en Rusland, en mogen mitsdien Nederlandsche, Amerikaansche en Britsche onderdanen daar aanspraak maken op een gelijk handelsverkeer, want in de tractaten door Japan gesloten met de drie laatst genoemde natien komen bepalingen voor, die aan ieder harer gelijke regten verzekeren met de meest bevoorregte.

Daarbij is niet bepaald dat de ruiling van goederen alleen met de regering kan plaats hebben. Door de Russen zal dit zeker anders worden uitgelegd. Het is dus beter op nieuw openlijk den handel toe te staan en de heffing van regten te bepalen, welke nu in het Russische tractaat zelfs niet voorkomt.

Wat de haven van Nagasaki betreft, daar is voor andere vreemde natien nog geen handelsverkeer toegestaan.

Het is de wensch van de Nederlandsche Regering dat die van Japan, haar waarachtig belang inziende, ook te Nagasaki een vrij handelsverkeer toelate voor de Nederlanders en andere vreemde natien, die daarover tractaten zullen verlangen te sluiten.

Wat de bedenking betreft, door de Japansche regering gemaakt, dat in Japan geene voldoende retouren te bekomen zijn, en ook vele goederen zullen worden aangebragt waaraan in Japan geene behoefte bestaat, moet de ondergeteekende opmerken, dat er geene landen zijn, die bij de eerste openstelling voor een vrij handelsverkeer dadelijk voldoende retouren opleveren, doch dat bij een vrij handelsverkeer die zaak geheel wordt overgelaten aan den handelstand, welke volgens de ondervinding die retouren weet op te sporen of in het leven te roepen.

Geene regering behoeft zich te bekommeren over het doen van vergeefsche reizen door vreemde handelsschepen, die geene retouren kunnen bekomen. De vreemde regeringen verlangen slechts dat die van Japan de handelsvrijheid verleene en aan de Japansche onderdanen niet verbiede om handel te drijven met de toegelaten vreemdelingen.

Overigens worden bij een vrij handelsverkeer vele zaken aangevoerd, om weder te worden uitgevoerd. Zoo zouden, bij voorbeeld, door Nederlandsche handelaren in Japan worden aangevoerd boter of koffij, welke beide artikelen in Japan nog geene waarde hebben. Zoodra echter de Russen of andere vreemde natien om boter of koffij in de opengestelde havens zullen komen vragen, zullen ook die beide en vele andere artikelen dadelijk ook in Japan waarde erlangen. De Japansche kooplieden kunnen dus, door ook in zulke artikelen handel te drijven, voordeel behalen. Ook is het de bedoeling dat vreemde kooplieden, die zich in Japan vestigen, in vreemde zoowel als in Japansche artikelen handel zullen drijven.

Deze soort van handel noemt men doorvoer- of transito-handel. De regering van Japan zou zich kunnen voorbehouden daarop een matig regt van doorvoer te heffen, even als zij matige in- en uitgaande regten kan heffen, in overeenstemming met de regeringen van alle vreemde natien. Ook kan de Japansche regering zich bij de tractaten het regt bedingen, den uitvoer van eerste levensbehoeften, zoo als bijv. van rijst, voor eenen bepaalden tijd te verbieden, en evenzoo, dat sommige artikelen niet anders dan aan de Japansche regering zelve zullen mogen worden geleverd, zoo als bijv. oorlogsbehoeften.

De vrije uitoefening van de Christelijke godsdienst wordt door alle vreemde regeringen verlangd voor hunne onderdanen die in Japan verblijf houden. Vrijheid voor de Japanners om de Christelijke godsdienst te omhelzen, gelooft de ondergeteekende niet, dat door eenige vreemde natie wordt verlangd. Maar wel schijnt het te strijden tegen de vriendschapsbetrekkingen, nu reeds door Japan met verscheidene vreemde regeringen aangeknoopt, dat voortdurend in Japan van de Japanners jaarlijks een blijk wordt gevorderd van hunne verachting voor of vijandigheid jegens datgene, wat voor die vreemde natien zelve het heiligste is.

De ondergeteekende bedoelt hier het, volgens oud gebruik, jaarlijks te Nagasaki en op eenige andere plaatsen gevorderde zoogenaamde *beeldtrappen*. Hij gelooft vast, dat het bij de vreemde regeringen eenen allerongunstigen indruk zal maken, indien die van Japan zich bereid verklaart om dit voor vreemden aanstootelijk gebruik te doen ophouden. Ook vertrouwt de ondergeteekende, dat de afschaffing daarvan bijzonder geschikt zal zijn om de vreemde regeringen en vreemde natien voortdurend in eene vriendschappelijke stemming jegens Japan te doen verkeeren.

De vrije uitoefening van de Christelijke godsdienst kan gerust in een tractaat worden opgenomen; want de Japansche regering blijft daardoor toch de bevoegdheid behouden om de invoering van die godsdienst onder de Japanners te verhinderen, zoolang men die Christelijke godsdienst voor gevaarlijk mogt houden. De ondergeteekende moet echter den raad geven aan de hooge regering van Japan, om zich van nabij te overtuigen, of die Christelijke godsdienst werkelijk gevaarlijk zij voor Japan.

In het tractaat tusschen Nederland en Japan is niet uitdrukkelijk verklaard, dat in de havens van Nagasaki, Simoda en Hakodate ook Nederlandsche vrouwen en kinderen worden toegelaten. De Nederlandsche Regering is evenwel van gevoelen, dat zij niet meer zijn uitgesloten, en dat door de benaming Nederlanders, in het tractaat voorkomende, evenzeer vrouwen en kinderen worden bedoeld. Het lijdt geen twijfel of de regeringen van Amerika, Groot-Britannie en Rusland zijn van hetzelfde gevoelen, dat Amerikaansche, Engelsche en Russische vrouwen en kinderen in de opengestelde havens moeten toegelaten worden, gelijk dan ook reeds Amerikaansche vrouwen aldaar hebben verteeld.

De gezagvoerders van twee der in dit jaar naar Japan komende Nederlandsche koopvaardijschepen hadden aan de Hooge Regering te Batavia verzocht om hunne vrouwen mede naar Japan te brengen. Dit is ditmaal geweigerd, niet omdat men meende daartoe geen regt te hebben, maar alleen om vooraf door den Nederlandschen commissaris de bepaling van het tractaat te doen verduidelijken.

Ook wordt uitdrukkelijk verlangd dat de gewone jaarlijksche afscheidsaudientie en de wijs, waarop de hofreis in den vervolge zal plaats hebben, op nieuw zal worden geregeld en dat het betaalmiddel zal worden vastgesteld voor hetgeen bij het bezoeken van tempels, winkels en rusthuizen in Nagasaki zal worden verteerd of gekocht.

Eindelijk vordert de goede verstandhouding tusschen de Nederlandsche en alle overige vreemde regeringen, dat ook in de haven van Nagasaki een vrij persoonlijk verkeer plaats kunne hebben tusschen de Nederlanders en de andere vreemdelingen welke die haven bezoeken, mits behoorende tot geene met Japan in oorlog zijnde natie, zoodat ook zij bezoeken bij de Nederlanders te Desima zullen kunnen afleggen.

De regelen eener wederkeerige beleefdheid vorderen volstrekt, dat dit van de Japansche zijde geene enkele maal meer worde tegengegaan. In het algemeen ziet de ondergeteekende zich verpligt op te merken, dat het gebruik om vreemde eskaders of schepen alhier achter den Papenberg te laten ankeren en aan de gezagvoerders verscheidene kleine verbodsbepalingen te geven, zoo als om niet met sloepen rond te varen enz., niet langer kan worden volgehouden. De ondergeteekende betwijfelt ten zeerste dat nogmaals gezagvoerders van schepen of eskaders zich daaraan zullen onderwerpen. Het strijdt tegen de eer van magtige natiën om buiten te blijven liggen, terwijl soms Nederlandsche schepen in de binnenhaven zich bevinden. Hij geeft daarom ten ernstigste in overweging, om de vreemde eskaders of schepen voortaan even spoedig in de binnenhaven toe te laten als de Nederlandsche schepen, en om aan de kommandanten het varen met sloepen enz. niet meer te verbieden, maar slechts een beleefd verzoek te doen, om, tot dat alles wat het onderling verkeer betreft bij een tractaat zal geregeld zijn, de wetten van het land te eerbiedigen en tot zoolang mitsdien niet zonder toestemming des gouverneurs te landen.

OVERZIGT *der reis van den kapitein-luitenant ter zee* Fabius *tot het bezoeken van de havens van* Hakodate *en* Simoda *met de Nederlandsche schroefkorvet* Medusa, *in September en October* 1856.

Bij aankomst te Hakodate, zijnde de eerste door mij bezochte plaats, dacht ik aanvankelijk eene kleine moeijelijkheid te zullen ondervinden, aangezien, het anker gevallen zijnde, een ambtenaar en Nederduitsche tolk aan boord kwamen, die mij een in het Engelsch gesteld havenreglement aan boord bragten, hetwelk ik weigerde met te zeggen, dat ik in Japan, daar waar een Nederduitsch tolken-collegie gevestigd is, geen officieel stuk van de Japansche zijde, dat in de Engelsche taal gesteld is, verlangde aan te nemen, en alzoo verzocht, het mij in de Nederlandsche taal gesteld te brengen.

Ook droeg ik den tolk op, eenen brief aan den Gouverneur te brengen, waarin ik mijn verlangen te kennen gaf, mijne opwachting bij Zijne Excellentie te maken, zoomede de vraag, wanneer het den landvoogd zoude schikken mij te ontvangen, en gaf ik den tolk last, dien brief niet eerst te vertalen, maar daarmede onmiddellijk naar den Gouverneur te gaan en den inhoud Zijne Excellentie mondeling mede te deelen, waartegen hij eerst veel had in te brengen, zeggende, strijdig te zijn met de gewoonte; doch ik, bij ondervinding wetende, hoelang het bij de tolken duurt alvorens zij het kleinste stuk in onze taal hebben overgebragt, daarop blijvende aandringen, beloofde hij eindelijk, aan mijn verlangen te zullen voldoen.

Daarvan was dan ook het gevolg, dat reeds spoedig de vice-gouverneur met een aantal secretarissen en andere volgelingen aan boord kwamen, om mij namens den Gouverneur te complimenteren en mij de boodschap te brengen dat het Zijne Excellentie aangenaam zou zijn, mij den volgenden morgen met vier leden van het état-major aan het gouvernementshuis te zien, mij tevens medebrengende het alsnu in het Nederduitsch gestelde havenreglement (Bijl. A). Aan de uitnoodiging van den Gouverneur voldoende, begaf ik mij met vier officieren naar het gouvernementshuis, alwaar wij door den Gouverneur en vice-gouverneur, omringd van een groot aantal ambtenaren, in staatsie werden opgewacht. Dadelijk tegenover den Gouverneur plaats genomen hebbende, werd het Japansche pijpje, thee en gebak aangeboden.

Na de gewone verwelkoming, en over en weêr naar de gezondheid gevraagd zijnde, kwam het gesprek onder het gebruiken van een Japansch dejeuner, dat intusschen voorgediend werd, op staatkunde, handel, Rusland, de rivier Amor, vrijen en transito-handel en de openstelling van het Japansche rijk voor alle daarmede in vrede zijnde volken.

Zijne Excellentie is, geloof ik, van gevoelen, dat die openstelling plaats zal moeten hebben, en het tot heden toe gevolgde stelsel van afsluiting niet lang meer in werking zal kunnen blijven.

Zijne Excellentie mij belovende den volgenden dag een tegenbezoek te zullen brengen, bood ik hem een saluut aan, waarvoor hij bedankte met te zeggen, zulks niet te kunnen of te mogen aannemen, aangezien hij bevreesd was, dat het schieten met kanonnen de visschen uit de baai zoude verjagen, en zulks tegen het belang van de bevolking, die hoofdzakelijk van de vischvangst leeft, zoude strekken.

Van de kommandanten der Engelsche oorlogsschepen *Winchester* en *Baracouta* vernomen hebbende, dat het den officieren toegestaan was, aan de overzijde der baai in de vlakte te jagen, sprak ik daarover met den Gouverneur en verzocht dezelfde toestemming, waarop ik tot antwoord bekwam, dat nog nimmer de toestemming daartoe gegeven was, maar wel om tot oefening enkele malen met de geweren te schieten, en er alzoo geen bezwaar bestond, met de jagtgeweren tot dat einde te landen.

Na afloop der audientie deden wij eene groote wandeling door de stad en omstreken, bezigtigden tempels en winkels, traden verschillende huizen binnen tot het vragen van vuur om sigaren aan te steken, water om te drinken enz., wordende overal met de meeste gulheid en goedheid ontvangen.

Hakodate is eene kleine plaats met, zoo als men mij opgaf, zes duizend inwoners en gelegen in eene schoone en veilige baai. Voor den handel is die stad voor alsnog van weinig belang, doch wanneer Japan eenmaal toegeeft en de handel vrij wordt, zal Hakodate spoedig in belang toenemen door de nabijheid van Aziatisch Rusland en de rivier Amor. Daardoor kan die plaats eene stapelplaats worden van koffij en andere koloniale producten, die Rusland ontbreken, en zal het, naar mijne meening, indien de vrije handel en openstelling van het Japansche rijk tot stand komt, voor Nederland en onze Indische gewesten alsdan hoogst wenschelijk zijn, het oog derwaarts te wenden en te trachten, in tijds aldaar een depôt aan te leggen.

De handel te Hakodate met vreemden is tot dusver van weinig beteekenis. Het is intusschen aldaar twee malen aan den super-carga van eene Amerikaansche schoener gelukt eenige geweren, verrekijkers en chronometers tegen lakwerk, porselein en soija te verruilen. Een dezer schoeners, *the General Pierce*, behoorende aan een Duitsch te Hongkong gevestigd huis, en varende onder Amerikaansche vlag, vond ik in de baai van Hakodate ten anker. De super-carga deelde mij mede, dat hij van Simoda gekomen was en aldaar 3000 geweren aan het Japansche gouvernement verkocht had voor 14 dollars het stuk, en hij voor de waarde daarvan lakwerk, aardewerk en soija had ingekocht, doch het hem niet mogelijk geweest was goud, zilver of koper te bekomen.

Hij had nu ook te Hakodate op dezelfde wijze het overige gedeelte zijner lading, zijnde drie duizend geweren, twee chronometers en zes verrekijkers, aan het Japansche gouvernement overgedaan tegen lakwerk, aardewerk en soija. Ook kamfer en hennep waren hem aangeboden als retour, doch de enorme daarvoor gevraagde prijzen hadden hem daarvan doen afzien. Anders was hij zeer tevreden over zijnen ruilhandel en roemde zeer de vrijheden, die hij zoowel als de bemanning van de schoener in de havens van Simoda en Hakodate genoten had. Omtrent eerstgenoemde haven deelde hij mij mede, dat die voor een schip als de *Medusa* thans hoogst gevaarlijk is, als leverende geene veilige ankerplaats meer op, ten gevolge waarvan Simoda nimmer eene handelsplaats zal kunnen worden.

Den volgenden voormiddag ontving ik het mij toegezegde bezoek van den Gouverneur, vice-gouverneur en, ik geloof, alle de te Hakodate aanwezige ambtenaren. Een hun aangeboden dejeuner beviel bij uitstek: champagne was de geliefkoosde drank, doch ook de hun onbekende koffij vonden zij zeer lekker. Aan den Gouverneur gaf ik drie van de medegenomene blikken koffij ten geschenke, zoomede eene koffijkan en toebehooren, verder eenige fleschen champagne enz., waarvoor ik als tegengeschenk eenig lakwerk ontving. De gouverneur vernomen hebbende dat ik de persoon was die in het vorige jaar twee sabels van den Keizer ontvangen had, verzocht hij die te zien, waarmede hij mij als eene zeer bijzondere eer geluk wenschte.

Het gesprek liep gedurende het dejeuner over dezelfde onderwerpen als daags te voren. Na afloop daarvan werd het geheele schip bezigtigd en deed ik eenige exercitien uitvoeren. Het gezelschap verliet na een verblijf van vijf uren, des namiddags ten 3 ure, het schip.

Te Desima gehoord hebbende dat door de Franschen tijdens hun verblijf te Hakodate een schoener voor de Japanners zoude gebouwd zijn, informeerde ik daarnaar, doch daar is niets van aan, en het behoort tot de vele sprookjes die te Desima worden opgedischt; even als dat er schoeners te Hakodate in aanbouw zijn, dat mede eene onwaarheid is; alleen had de Gouverneur een klein schoenertje van een paar voet lengte tot geschenk bekomen.

Onder de zaken, die mij het meeste verwonderden, behooren de vorderingen die de tolken te Hakodate reeds in de Engelsche taal gemaakt hebben, lasschende zij tusschen zeer gebrekkig Hollandsch eene menigte Engelsche woorden in.

Het eiland Jesso, waarop Hakodate gelegen is, schijnt zeer vruchtbaar: de heerlijkste koren- en boekweitvelden ziet men in de nabijheid van de stad: ook vernam ik, dat dit gedeelte van Japan zeer rijk aan koperen zilvermijnen zijn moet, doch die niet geëxploiteerd worden.

Steenkolen, waarvan ik eenige stukjes gezien heb en die van eene uitmuntende soort schijnen, zijn pas ontdekt, doch de Gouverneur had nog geene toestemming uit Jedo, die mijnen te ontginnen en de steenkolen aan vreemden af te leveren. Gedurende een verblijf van vier dagen, die ik aldaar vertoefde, werd dagelijks in de stad en omstreken gewandeld, de officieren met hunne jagtgeweren. Nimmer had iemand onzer de minste moeijelijkheid en wij genoten de meest mogelijke vrijheid. Wil men iets koopen, men gaat in een winkel, zoekt vrij uit, bedingt den prijs, schrijft dien zoomede den naam van den kooper er op, en dan wordt het gekochte aan het Customhouse gebragt, alwaar men het, tegen betaling van dollars aan een Japansch ambtenaar, bekomen kan.

Het lakwerk, dat ik te Hakodate zag, wordt aldaar grootendeels van Nagasaki aangebragt, is gewoonlijk datgene, wat niet aan onze factorij aldaar verkocht geworden is, en waarvoor te Hakodate de dubbele prijs gevraagd wordt.

De weinige dagen aldaar doorgebragt hebben, vleije ik mij, een gunstigen indruk omtrent de Nederlanders achtergelaten. Niet een enkel oogenblik heeft iets bestaan, dat aan de goede, ja volmaakte harmonie hinderlijk was.

Den 17den September werd Hakodate verlaten en de reis langs Niphons oostkust naar Simoda voortgezet, doch deze togt was hoogst moeijelijk. Eene nagenoeg onbekende kust, sterke stroomen, hevige stormen, twee orkanen, slechte kaarten, waarvan de landkaart van von Siebold nog verreweg de beste is, maakten dien togt lang en zorgvol.

Den 29sten September te Simoda binnenkomende, vernam ik dat die plaats in den laatsten orkaan, dien ik niet ver van de kust drie dagen te voren had doorgestaan, voor een groot deel is verwoest geworden. Het met klippen omzoomde strand lag dan ook bezaaid met verbrijzelde jonken, en de huizen waren alle verwoest. Een en ander gaf weinig geruststelling en deed mij besluiten, mijn verblijf zoo kort mogelijk te maken en stoom op te houden. Te Simoda werd mij geen havenreglement toegezonden en waren al die lastige, in Japan gebruikelijke, formaliteiten geheel onbekend of afgeschaft.

Dadelijk bij mijne aankomst schreef ik twee brieven aan den gouverneur, als een om eene audientie en den anderen, om mij zoo spoedig mogelijk van water en steenkolen te voorzien.

Ten anker zijnde kreeg ik een bezoek van den Amerikaanschen consulgeneraal Mr. Townsend Harris, eene maand te voren, vergezeld van zijn secretaris (een jongen Hollander, Heuskens genaamd) en zeven Chinesche bedienden, te Simoda aangekomen.

Zijn edele verhaalde mij, zijn verblijf in een eenigzins voor hem ingerigten tempel te hebben; dat, behalve hij zelf en zijn secretaris, nog niet een Europeaan of Amerikaan te Simoda verblijf houdt; dat er genoegzaam geen handel bestaat of mogelijk is; dat de baai of zoogenaamde haven van Simoda geene veilige ligplaats meer oplevert, zijnde de grond door aard- en zeebevingen en orkanen losgewoeld; dat hij aanhoudend moeijelijkheden met den gouverneur heeft en wel over de minste bagatellen; dat men hem het bezit van Japansche munt weigert en hij daardoor immer in de verpligting is dollars tegen een zeer nadeeligen koers uit te geven, en tevens voor een enkel ei een ambtenaar benoodigd heeft, omdat andere personen geen dollars mogen aannemen; zoomede dat hij, die plagerijen moede, naar Jedo geschreven heeft, om de toestemming te krijgen derwaarts te gaan; dat hij door het Amerikaansche gouvernement gemagtigd is, een nieuw tractaat te sluiten of het geslotene te wijzigen, en dat hij nu verzoeken zal, dat commissarissen van de Japansche zijde benoemd worden ten einde met hem te onderhandelen en in eene der eerste conferentien trachten zal, voor Simoda eene andere veilige haven in de nabijheid van Jedo of Ozacka te bekomen.

De consul een uur aan boord vertoefd hebbende, werd de vice-gouverneur aangediend, waarop hij het schip verliet, gevende ik Z.Ed. bij zijn vertrek een saluut van elf schoten met de Amerikaansche vlag van den voortop.

De vice-gouverneur, bij mij in de kajuit toegelaten zijnde, bragt mij de verwelkoming van den gouverneur en het berigt, dat het Zijner Excellentie hoogst aangenaam zal zijn mij en het état-major den volgenden morgen ten 10 ure te zien en eene groote of staatsiebark met een opperofficier gezonden zal worden om mij af te halen; verder dat de order voor de steenkolen en het water gegeven is en een en ander den volgenden morgen naar boord zal gezonden worden, terwijl de gouverneur tevens zijn leedwezen liet betuigen, van niet eenige ververschingen aan de bemanning te kunnen zenden, aangezien alles in den laatsten orkaan verwoest is.

Den volgenden morgen op den bepaalden tijd kwam de officier, benoemd om ons af te halen en bij den gouverneur te begeleiden, aan boord. Voor zijne bark bedankende, gingen wij met de groote sloep; doch eenigzins huiverig verliet ik de *Medusa*, aangezien gedurende den nacht een flaauw zuidelijk windje doorgekomen zijnde, nu reeds eene zware rolling in de baai begon te loopen, en de *Medusa*, hoewel op de zoogenaamde veiligste plaats ten anker zijnde, evenwel geene ruimte tot drijven had, liggende zeer digt bij de klippen en de met gestrande jonken en verwoeste huizen overdekte kust.

De landingsplaats en het zoogenaamde stadje, zijnde niet veel meer dan een groot dorp, is door de hooge zee, gedurende den laatsten orkaan, voor een groot deel verwoest.

Aan land komende werden wij door eenige ambtenaren en twee soldaten opgewacht, die ons naar het gouvernementshuis, dat mede van het weder veel geleden had, begeleidden.

Aldaar aankomende werden wij dadelijk naar de zoogenaamde groote raadzaal gebragt, alwaar de gouverneur van Simoda, een tweede hooge ambtenaar met den rang van gouverneur en hebbende de betrekking van commissaris voor de buitenlandsche zaken, en de keizerlijke hoofdopziener, op eene met roode stof overtrokken verhevenheid voor eene tafel, mede met een soortgelijk kleed overdekt, gezeten waren. Daartegenover stond eene lange tafel en eene soort van canapé of bank, beide met roode stof bekleed, zijnde op de tafel vijf toestellen om te rooken en even veel doozen met banket geplaatst, voor ons bestemd.

Daarheen geleid wordende, namen wij stilzwijgend naar rang plaats. Tusschen de tafel van den gouverneur en de onze was nog eene tafel geplaatst, waaraan een ander Japansch ambtenaar gezeten was.

Allen plaats genomen hebbende, begon de gouverneur door het intermediair van den op de kniën liggenden tolk naar onze gezondheid te vragen en betuigde Z. Exc. zijne blijdschap, een Nederlandsch oorlogsschip in de haven van Simoda te zien, hebbende reeds zoolang verlangd, met de Nederlanders persoonlijk kennis te maken; dat hij veel gehoord had van het onderwijs, dat op last van Z. M. den Koning te Desima gedurende drie jaren plaats heeft, en het Japansche bestuur, zoo mede de geheele natie daarvoor groote dankbaarheid aan Nederlands Koning verschuldigd is en hij, gouverneur, daarvan zoo geheel doordrongen zijnde, mij verzocht hem naauwkeurig berigt van Zr. Ms. gezondheid te geven.

Die vragen door mij beantwoord zijnde en mede naar de gezondheid van den Keizer gevraagd hebbende, verzocht hij ons wat van het gebak te gebruiken en te rooken, waarna reeds dadelijk het gesprek op staatkunde, handel en handelsaangelegenheden kwam. Doch nu was het de commissaris van de buitenlandsche zaken die het woord voerde door middel van den tusschen de beide tafels ingezeten ambtenaar, die de Nederduitsche taal zeer goed en zeer duidelijk sprak, oneindig beter, dan ik nog van een der tolken hoorde.

Zijne Excellentie vroeg mij voornamelijk omtrent het punt van tonnegelden, belastingen, in- en uitgaande regten, transito-handel, entrepôts enz., waarvan ik zoo goed en zooveel in mijn vermogen was, uitleg-

ging deed, er bijvoegende, dat de Nederlandsche commissaris juist over dat punt niet lang geleden een grooten brief naar Jedo gezonden had.

Verder verklaarde Z. Exc. dat het toestaan van handel of het sluiten van handelstractaten voor Japan zeer moeijelijk is, aangezien Japan zoo weinig voor de Europesche of Amerikaansche markt bezit; dat in Japan juist die zaken, niet van lakwerk gesproken, welke voor den buitenlandschen handel geschikt zijn, uit hoofde van de hooge arbeidsloonen, te duur zijn, en dat wanneer het Japansche gouvernement de toestemming geeft, meer koper of edele metalen uit te voeren, de mijnen spoedig zouden uitgeput zijn en het land arm worden, even als in vroegere tijden Zuid-Amerika. Ik antwoordde, niet zoo geheel aan te nemen, dat de mijnen spoedig zullen uitgeput zijn, maar dat naar mijne meening het gebrek daarin bestaat, dat Japan deskundige personen mist om de mijnen met voordeel te bewerken; dat uit dien hoofde door het Nederlandsche Gouvernement een ingenieur voor het mijnwezen naar Nagasaki gezonden is, om, wanneer de Keizer zulks verlangen mogt, de mijnen op te nemen en de bevolking te leeren, die met voordeel te ontginnen. Waarop door den gouverneur, commissaris van de buitenlandsche zaken, gezegd werd, zulks reeds met groot genoegen vernomen te hebben en hoogst waarschijnlijk van dien ambtenaar gebruik zal worden gemaakt.

Verder deed de commissaris mij de vraag, waarom toch de Europeanen en de Amerikanen immer om Japansch koper vragen en of dat zoo veel beter is dan dat van andere landen. Welke vraag ik beantwoordde met te zeggen, dat het Japansche koper met dat van andere gewesten zoo als bijv. Engeland gelijkstaat, doch dat, aangezien Japan, behalve lak- en aardewerk, tot heden zoo weinig andere artikelen bezit, om in den groothandel te worden uitgevoerd, juist daarom het koper, als de beste remise, gevraagd wordt; dat ieder land zijne natuurlijke voortbrengselen bezittende en die aan andere landen ontbrekende, juist de verwisseling of verruiling daarvan handel is; dat zoodra de Japansche bevolking, daartoe door de regering aangemoedigd, zich toelegt ook andere artikelen van uitvoer, zoo als was, kamfer, hennep enz. op groote schaal aan te kweeken, en den tabak op eene meer voor andere volken geschikte wijze te bereiden, voorzeker ook dan die artikelen remises zullen worden, doch nu over het algemeen daartoe minder geschikt zijn, uit hoofde de te hooge prijzen, en dat, wil Japan ook goedkooper datgeen wat het van anderen behoeft verkrijgen, het zorgen moet handelsartikelen te bezitten, die aan den Europeschen of Amerikaanschen handelaar geen verlies opleveren.

Dat wat het lakwerk en porselein aangaat zulks meer een aardigheidshandel is, doch niet voor groothandel geschikt.

Allen schenen dat zeer goed te begrijpen en gaven daarop hunne goedkeuring.

De commissaris van de buitenlandsche zaken vroeg mij daarna of ik ook wist of er, behalve Nederland, Engeland, Rusland, Amerika en welligt nog Frankrijk, ook andere landen zijn die met Japan willen handelen, waarop ik toestemmend antwoordde, onder opmerking, dat de handel geene afstanden kent, en de industrie en ondernemingsgeest thans over de geheele wereld en bij alle volken opgewekt en tot eene hoogte geklommen is, die paal noch perk duldt; dat wijlen Z. M. Willem II, dit voorziende en met het oog op den oorlog van Engeland tegen China, alstoen Japan als een getrouwe vriend gewaarschuwd heeft, en dat Z. M. Willem III, vasthoudende de staatkunde van Zijnen onvergetelijken Vader, als zijnde overtuigd, dat het niet opvolgen van dien raad Japan te eeniger tijd in groote moeijelijkheid zal brengen en volstrekt geene uitsluiting van andere volken ten behoeve van Nederland verlangende, maar juist het tegendeel, en steeds het geluk van Japan wenschende te bevorderen, blijft aanraden, het sedert ruim twee eeuwen gevolgde stelsel te verlaten en een nieuw, meer vrijgevig aan te nemen; dat overigens, wanneer Japan uit zich zelf dien weg wil opgaan, het in staat blijft, de zaken te leiden en daardoor voor groote opofferingen bewaard zal worden; doch het Japansche gouvernement blijvende volharden, al spoedig zou kunnen gedwongen worden oneindig veel meer te geven dan nu verlangd wordt.

Ook daarvan schenen allen ten volle overtuigd. Verder werd mij de vraag gedaan wat ik van Simoda dacht, waarop ik antwoordde, dat die plaats van alle belang voor den handel ontbloot is, aangezien die baai zeer onveilig en voor handelsschepen geheel ongeschikt is en ik het Japansche bestuur aanraden moet, nu door de plaats gehad hebbende aard- en zeebevingen de baai van Simoda geen veiligen ankergrond meer oplevert, gehoor te geven aan hen, die eene andere haven verlangen. Zulks geleidde mij van zelf tot de baai van Hakodate en deelde ik mede, dat die zoo schoone en veilige baai naar mijne meening zeer belangrijk worden kan, door de nabijheid van het zich met zoo veel kracht ontwikkelend oostelijk Rusland, thans in het bezit van de ver in dat rijk binnenstroomende rivier Amoer, waardoor Hakodate, ten behoeve van Aziatisch Rusland, de stapelplaats worden kan van de voortbrengselen uit de Indien en Amerika, zoo als koffij, suiker enz. en die plaats alzoo de meeste geschiktheid heeft voor een belangrijken transito-handel. Ook dat werd met belangstelling door allen aangehoord. Eindelijk kwam het gesprek op het punt van consuls en vroegen de beide gouverneurs hoe, aangezien in het met Amerika gesloten tractaat niets omtrent consuls bepaald is, de verhouding van den consul is, en hoedanig hij moet behandeld worden; waarop ik mededeelde, dat een consul-generaal, zoo als de te Simoda gevestigde Amerikaansche, steeds een hoog geplaatst ambtenaar en een man van rang is, die zijne regering vertegenwoordigt en voor de belangen der Amerikanen, die in Japan komen, waken moet, zoomede voor de rigtige uitlegging van het tractaat en alzoo met onderscheiding, overeenkomstig zijnen rang in de maatschappij, behandeld worden moet, en hij, door zijne regering in overeenstemming met die van Japan te Simoda geplaatst zijnde, zich aldaar schikt naar de zeden en gewoonten, en ook de wetten naleeft, welke met zijne eer en godsdienst niet in strijd zijn, en dat hij dien ten gevolge het regt heeft, van zijne zijde vrijheden te vorderen, die niet ten nadeele van Japan of van het Japansche volk strekken. Ja, zeide de gouverneur daarop, maar hij wil, wat hij noodig heeft, betalen in onze munt, en niet door middel van Japansche ambtenaren in dollars, en wij zeggen, met het oog op het tractaat, dat hij in dollars betalen moet, en aangezien geen Japanner, die daartoe niet is aangesteld, dollars aannemen mag, hij dien ten gevolge iedere zaak, die hij noodig heeft, ook aan de daarvoor benoemde ambtenaren vragen moet. Waarop ik opmerkte, niet te gelooven, dat de gouverneurs in dat punt gelijk hebben, en de consul, naar het mij voorkomt, het regt heeft te vorderen, van niet, wanneer hij eene kip of een ei hebben moet, zulks aan een Japansch ambtenaar te moeten vragen, omdat hij geen Japansch geld heeft, en hem de mogelijkheid benomen is het te bekomen; dat mij die maatregel *hard* voorkomt en niet overeenkomende met de waardigheid van den consul, en ik de gouverneurs zeer dringend aanraden moet, ook in dat opzigt ten opzigte van vreemdelingen en vooral van diplomatieke personen vrijgevig te zijn; en dat, voor zoover ik het Amerikaansche tractaat ken, het betalen van dollars alleen van toepassing kan zijn op tijdelijk verblijf houdende personen, zoo als schepelingen, doch nimmer op iemand, zoo als den Amerikaanschen consul-generaal, die te Simoda gevestigd is, en deze wel degelijk het regt behoort te hebben, om op de markt van wie dan ook zijne levensbehoeften zonder tusschenkomst van eenig Japansch ambtenaar te kunnen koopen en met Japansche munt te betalen. Waarop een zeer langdurig gesprek onder hen plaats had en hetwelk eindigde met mij te bedanken voor de gegevene inlichtingen, zeggende te gelooven, dat ik gelijk heb. Nog even kwamen zij terug op een vroeger gezegde van mij, namelijk over gebruiken in strijd met de eer of godsdienst van anderen, vragende wat ik daarmede bedoelde.

Ik nam de gelegenheid waar, het beeldtrappen aan te roeren, zijnde een Japansch gebruik, dat krenkend is voor iedere Christen-natie, als toonende eene vijandelijke gezindheid juist tegen datgene, wat aan deze het dierbaarst is, en dat een ieder niet alleen vrijheid van godsdienst hebben moet, maar dat ook een iegelijk zedelijk verpligt is, in de uitoefening zijner godsdienst niets te doen wat een ander kan aanstoot geven, waarover zij onder elkander eenen geruimen tijd raadpleegden.

Gedurende het zoo vermoeijende gesprek werd ons een werkelijk zeer fraai diner naar lands gebruik en in den hoogsten stijl aangeboden, waaraan de gouverneurs deel namen. Na afloop beloofden de gouverneurs mij den volgenden morgen een bezoek op de *Medusa* te zullen brengen, met het verzoek, alsdan te mogen zien schieten, zoowel met geschut als handgeweer, waartoe ik mij dadelijk bereid verklaarde. Wij namen afscheid, zijnde allen uiterst voldaan over de hoogst beleefde behandeling en ontvangst, die wij genoten hadden.

Opgegeven hebbende ook rijst benoodigd te zijn, werd mij door den gouverneur verzocht, de verlangde hoeveelheid zoo klein mogelijk te maken, aangezien door den gewoed hebbende orkaan meest alles is verloren gegaan. Mijne aanvraag dadelijk met twee derden verminderende, betuigde Z. Exc. daarvoor zijnen meesten dank.

De welwillendheid en zucht van de bewindslieden te Simoda, om ons spoedig en goed te helpen, liet niets te wenschen over. Als een staaltje daarvan dient, dat reeds des morgens vroeg een Japansch officier aan boord kwam, met verzoek namens den gouverneur, een deskundige aan land te zenden om de steenkolen te zien, alvorens die af te schepen, daar het Z. Exc. leed zoude doen, dat die bij aan-boord-komst zouden worden afgekeurd.

Des voormiddags ten 8 ure kwamen dan ook reeds de eerste steenkolen en het water aan boord en had de aflevering plaats zonder de minste formaliteiten.

Wil men zelf iets in een winkel koopen, het is toegestaan; men zoekt uit, plaatst op het gekochte zijnen naam en den daarvoor gevraagden prijs, waarna het aan boord gebragt wordt, zonder daarvoor bootjeshuur te betalen of een pasbrief noodig te hebben; en bij ontvangst betaalt men dollars aan den ambtenaar, die het gebragt heeft.

Na afloop van het gebragte bezoek bij den gouverneur, begaf ik mij met de officieren naar den Amerikaanschen consul-generaal, die ons in zijn tot woonhuis meer of min ingerigten tempel ontving.

Z. Ed. ons tegen morgen een diner hebbende aangeboden, waren wij verpligt daarvoor te bedanken, ten eerste omdat ik het onverantwoordelijk achtte, op de zoo onveilige reede des avonds van boord te zijn; en ten andere, vermits ik hoop had, den volgenden dag te kunnen vertrekken.

Het gesprek met Z. Ed. was hetzelfde als gisteren, klagende over de lastige moeijelijkheden, die hij met het Japansche gouvernement over kleinigheden heeft, doch roemde de bevolking als goed en intelligent.

Het bezoek bij den consul gebragt hebbende, doorwandelden wij het verwoest gedeelte van Simoda.

Verschrikkelijk moet de orkaan alhier gewoed hebben, zijnde de huizen voor het meerendeel omgewaaid; ook de branding heeft eene vreesselijke uitwerking gehad: niet een eenige jonk is blijven liggen, alle zaten hoog op het strand en tot in de huizen geslagen.

Niet ver van deze verwoesting ten anker liggende, maakte de aanschouwing daarvan een pijnlijken indruk en deed zij bij allen den wensch ontstaan, om eene zoo zeer onveilige baai, zonder goeden ankergrond en waarin met zuidelijken wind eene hooge baar en woedende branding staat, te verlaten.

Met groote belangstelling hebben wij mede een door de Japanners gemaakt breekwater tot veiligheid der stad gezien, dat waarlijk een meesterstuk is, doch ook een gedeelte daarvan is door de verschrikkelijke branding beschadigd.

In een tempel zagen wij eene nog al belangrijke hoeveelheid prachtig lakwerk ten verkoop uitgestald. Op ieder stuk was de prijs in dollars opgegeven.

Ten 10 ure van den volgenden dag kreeg ik een bezoek van den gouverneur van Simoda, den gouverneur, commissaris van de buitenlandsche zaken, den keizerlijken hoofdopziener, den Hollandsch sprekenden hoofdambtenaar en verder een zeer groot gevolg, zoodat in een oogenblik de achter-voorkajuit, zoomede de longroom, vol menschen waren.

Een aangeboden collation werd met dank aangenomen: de koffij beviel uitmuntend, zoomede de champagne.

Na het een en ander gebruikt te hebben, begon het gesprek weder over vele zaken en moest ik op nieuw eene ondervraging doorstaan, die eenige uren duurde.

De gouverneur, commissaris van de buitenlandsche zaken, betuigde zijn leed, dat de Japansche officieren, thans te Nagasaki aanwezig, van den togt der *Medusa* rondom Japan geen gebruik hadden gemaakt, ter verkrijging van zeemanschap en het meer bekend worden met de wetten, gebruiken en levenswijze op een oorlogsschip.

Ik in dat gevoelen geheel met hem deelende, antwoordde, dat hij volmaakt gelijk heeft en dat ik bij mijne aankomst te Nagasaki het aanbod die heeren mede te nemen, onmiddellijk schriftelijk aan den gouverneur gedaan heb, doch bij mijn vertrek daar nog geen antwoord op ontvangen was, waarop hij hoofdschuddende antwoordde: zoo gaat het altijd te Nagasaki, de stukken worden veelal slecht vertaald en daardoor dikwerf onbegrijpelijk en buitendien gaat alles veel te langzaam; doch dat zal wel spoedig veranderen; nu meerder heeren uit Jedo, die zich thans aldaar bevinden, het Hollandsch leeren; en de tolken moeten zich ook met kracht op de Engelsche taal toeleggen, even als die thans te

Jedo onderwezen wordt; want het zijn juist die slechte vertalingen, die tot moeijelijkheid en verwarring aanleiding geven.

Het collation gebruikt zijnde, werd de *Medusa* bezigtigd, daarna met handgeweer geëxerceerd en gevuurd, en eindelijk een saluut van 17 schoten voor den gouverneur gedaan, doch hetwelk hij verlangde, dat plaats hebben mogt terwijl hij zich nog aan boord bevond, ten einde het des te beter te kunnen zien.

Van de gouverneurs een fraaije verlakte papierdoos en inktkoker tot gedachtenis ontvangende, bood ik Hunne Excellentien hetzelfde geschenk aan, als aan den gouverneur van Simoda gegeven was, hetwelk met het meeste genoegen ontvangen werd, waarna zij het schip onder dankbetuiging verlieten.

Ook de gouverneur en de commissaris verzochten mijne twee sabels te zien, en boden mij hunne gelukwenschen daarmede aan.

Dadelijk na het vertrek van de gouverneurs werden de rekeningen aan boord gesloten en met Mexicaansche dollars betaald, dat niet de minste moeijelijkheid, onhaligheid of omslagtigheid opleverde. Daarna werd het anker op de *Medusa* geligt en naar buiten gestoomd.

Regt blijde was ik, Simoda, als eene hoogst gevaarlijke ankerplaats, verlaten te hebben, want ware er tijdens mijn verblijf een harde zuidewind doorgekomen, dan zoude de *Medusa*, door de alsdan de baai inloopende hooge rolling, den zeer slechten ankergrond, de niet houdende porter-ankers en de te weinige stoomkracht van deze korvet, om tegen eene hooge rolling en harden wind op te komen, zijn verloren geweest.

BIJLAGE.

BEPALING.

De oplanding uit schepen in deze haven mag niet door andere plaats gedaan worden dan voor het wachthuis (Okinokoetss) en Kameda, de mond van de rivier.

Heeft men uit schip iets te zeggen, zal dat tot aan het wachthuis aangesproken worden.

Vraagt men iets behoevende aan beambte er om, zal zooveel van de regering naar schip toegezonden worden, als dat van gevolg; men mag elkander geen ding koopen en verkoopen, zelfs present doen.

Men zal niet op land komen, voor dat men een verlof van de regering gekregen heeft.

Bij het wandelen door de stad of om tempels, mag men zich niet in de versterking, woonhuizen en uitweg begeven.

Geheime handel mag men niet drijven met de Japanners bij onze vaartuigen.

Binnen de haven mag men geen kanonschot doen.

Over het bovengemelde mag men niet treden.

De Gouverneur van de stad Hakodate,

ANSEI NINEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

daartoe gemagtigd bij Koninklijk besluit van 1 Junij 1857, n°. 27, heeft goedgevonden vijf premien uit te loven ten behoeve van de schippers der haringvloot, die in 1857 de beste waarnemingen zullen hebben geleverd aan het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut te Utrecht. Eene dier premien zal worden uitgekeerd tot een bedrag van f 100, twee zullen bedragen f 50 en twee f 25.

Bovendien is door den heer hoofd-directeur dier instelling, den hoogleeraar dr. *C. H. D. Buijs Ballot*, tot hetzelfde einde ééne premie van f 25 beschikbaar gesteld.

Reeders van haringschepen, die nog niet in 't bezit mogten zijn van de » Uitkomsten ", uit de waarnemingen van 1856 verkregen, kunnen die kosteloos bekomen bij het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.

's Gravenhage, den 4den Junij 1857.

A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij beschikking van den 2den Junij 1857, is aan den heer F. F. Retsin, te Antwerpen, voor zooveel het Nederlandsche grondgebied betreft, voorloopig en tot wederopzegging, vergunning verleend tot het aanleggen eener stoomsleepdienst, door middel van eene stoomboot, op de Ooster- en Wester-Schelde. Deze dienst kan terstond worden aangevangen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Bij den Minister van Finantien zijn ontvangen twee coupons, te zamen groot f 2.97, door een onbekende, onder het postmerk *Gouda*, van den 1sten dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

's Gravenhage, den 3den Junij 1857.

De Minister voornoemd,

VROLIK.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Men weet dat de gemeenteraad van Brussel den Koning verzocht heeft het ontwerp van wet betrekkelijk de liefdadige inrigtingen in te trekken. Hoewel deze stap door conservative dagbladen afgekeurd wordt als buiten de bevoegdheid der plaatselijke besturen gelegen, hebben de gemeenteraden van Namen, Bergen en Gent daartoe ook besloten. In Brussel is de openbare rust hersteld en zoo goed bevestigd, dat reeds een gedeelte der derwaarts ontboden troepen naar hunne garnizoensplaatsen teruggezonden is.

Het Gentsche dagblad *le Bien Public*, een orgaan der hooge geestelijkheid, beweert dat den Koning thans een van twee te doen staat: of de wetgevende kamers ontbinden, of de beraadslaging over het wets-ontwerp onder bescherming van de gewapende magt doen voortzetten.

Uit nadere berigten blijkt, dat te Jemmapes in de daad verregaande wanordelijkheden gepleegd zijn. Terwijl het elders bij het inslaan van vensterruiten en dergelijke baldadigheden is gebleven, is aldaar een geestelijk gesticht geplunderd en de bewoners daarvan mishandeld.

ITALIE.

De Paus wordt den 9den dezer te Bologna verwacht en zal die stad met groote staatsie binnentrekken. Uit Milaan wordt onder dagteekening van 29 Mei jl. gemeld, dat de Aartshertog Ferdinand Maximiliaan, de gouverneur-generaal van Oostenrijksch Italie, over Modena naar den Kerkelijken Staat gereisd is om Zijne Heiligheid te begroeten.

— Sommige dagbladen hebben berigt dat het Napelsche gouvernement, van wege Oostenrijk uitgenoodigd zijnde om de diplomatieke betrekking met Piemont af te breken, daarop afwijzend geantwoord heeft. Daarentegen wordt door de erkende organen van het Oostenrijksche gouvernement verklaard, dat nooit bij het Napelsche of bij eenig ander hof van Oostenrijks zijde zoodanig aanzoek gedaan of zulk een wensch geuit is.

FRANKRIJK.

De officiele *Moniteur* deelt berigten uit Algerie mede, waaruit blijkt dat de krijgstogt in Kabylie aanvankelijk geheel naar wensch slaagt, en dat reeds eenige van de weerspannige volksstammen zich onderworpen hebben.

Verder behelst het officiele blad een uitvoerig verslag omtrent het bestuur over de Arabische bevolking van Algerie in 1856, volgens hetwelk de pogingen om in Noord-Afrika de beschaving en daarmede het gezag van Frankrijk op minnelijken weg te vestigen, reeds goede vruchten dragen.

ENGELAND.

Te Konstantinopel is berigt ontvangen, dat de ratificatien van het vredesverdrag tusschen Engeland en Perzie den 2den Mei jl. te Bagdad uitgewisseld zijn, en dat de Schach eenige hooge staatsdienaren derwaarts gezonden heeft om den Britschen gezant met de bij het verdrag bepaalde eerebewijzen naar Teheran terug te geleiden.

TURKIJE.

De brieven uit Konstantinopel van 27 Mei jl. gewagen weder van de geldverlegenheid der Porte en van hare pogingen om door de oprigting eener handelsbank middelen tot stijving der schatkist alsmede tot verbetering van den staat der algemeene ruilmiddelen te bekomen. Verder zegt een brief van de gemelde dagteekening, medegedeeld door den Parijschen *Constitutionnel*: » De Porte heeft nog niet tot het afzetten van den Kaimakan van Moldavie kunnen besluiten, hoewel daarop, naar men verzekert, door de vertegenwoordigers van Frankrijk, van Rusland, van Pruissen en van Sardinie aangedrongen wordt. Zelfs beweert men dat de Porte bezwaarlijk tot dien stap zal komen, ofschoon de noodzakelijkheid daarvan door den groot-vesier zelven erkend is. Maar het schijnt zeker, dat Reschid-Pacha bij deze gelegenheid in den ministerraad gestadig op eene tegenkanting, die voor hem te meer onverwacht was, daar hij niet gewoon is tegenstand te ontmoeten; aan de zijde, wier invloed de benoeming van den heer Nikolaas Vogorides tot Kaimakan van Moldavie bewerkt heeft, moet het vaste voornemen bestaan om hem op dien post staande te houden trots alle bezwaren en bedenkingen. Dat hieruit veel nadeel zou kunnen voortkomen, ontgaat niet aan de verstandigen onder de bewindslieden, maar de beslissing staat niet aan hen alleen, en hunne tegenpartijders willen van geene toegeeflijkheid van dien aard hooren, waarbij zij door den invloed van buitenlandsche magten genoodigd worden: immers zij kunnen in alle omstandigheden op bijstand van den Engelschen en den Oostenrijkschen gezant rekenen, en deze zekerheid geeft aan hunne tegenkanting eene kracht en vastheid, die men niet anders dan met veel moeite zal kunnen te boven komen.

» Aan den anderen kant schijnt het als of de mogendheden, welke zich tegen het bestuur van den heer Vogorides verklaard hebben, van de door haar gevorderde voldoening niet willen afzien; en de klagten, die laatstelijk door den Franschen gezant onder anderen ingebragt werden, zijn van dien aard, dat zij het nemen van afdoende maatregelen noodzakelijk maken, vooral nadat zij door de Porte in overweging genomen zijn.

» Het is bekend, dat men in Turkije sedert eenigen tijd met de lang verwaarloosde kustverlichting bezig is. Deze onderneming is half tot stand gebragt, met een zoo goeden uitslag als hier te lande zelden voorkomt; maar thans ontmoet zij hinderpalen van gansch onverwachten aard, voortkomende uit de traagheid, waarmede de licht- en bakengelden betaald worden. De Turken hebben geene schuld daaraan, en zijn alles behalve tevreden over den loop der zaak; dat is niet bevreemdend, daar het de groote scheepvaartmaatschappijen zijn, die op het bedrag der door de Turksche ambtenaren gevorderde vergoeding het meest afdingen, hoewel juist door die maatschappijen, de oprigting en voltooijing der kustlichten het dringendst verlangd worden. Zoo ziet men dat Turkije, terwijl het eenen stap op den goeden weg doet, tegengewerkt wordt door het eigenbelang van particulieren, door welke zij tot dien stap gedrongen was. Men spoort de Porte aan om, geld voor eene onmiskenbare verbetering te besteden, en men zou haar de bijdrage, die zij tot goedmaking der onkosten vraagt, willen weigeren."

NOORD-AMERIKA.

De Londensche *Morning Post*, een orgaan van het Engelsche gouvernement, acht het dienstig, den stand der onderhandelingen tusschen Engeland en de Vereenigde Staten betreffende Midden-Amerika duidelijker op te geven dan lord Palmerston in het Lagerhuis bij het beantwoorden der hem gedane vragen (zie de *Staats-courant* van den 3den dezer) doen kon.

» Toen Engeland de Baai-eilanden, op de kust van Honduras, in bezit nam (zegt de *Post*), werd dit door het gouvernement der Vereenigde Staten met den geest en de letter van het door de heeren Clayton en Bulwer gemaakte verdrag strijdig geacht. Tot wegruiming dezer moeijelijkheid is in den vorigen herfst eene overeenkomst tusschen Engeland en Honduras gesloten, strekkende om aan dit gemeenebest het bezit van Ruatan en van de overige Baai-eilanden over te dragen.

» Doch deze overdragt was niet onvoorwaardelijk: daargelaten eene bepaling, strekkende om de regten der Engelsche onderdanen, welke zich op die eilanden gevestigd hebben, te waarborgen en hun eene vrije regering te verzekeren, behelsde de overeenkomst eene verbindtenis van de zijde van Honduras, om de souvereiniteit van die eilanden aan geene andere natie af te staan. Buitendien werd van onze zijde bedongen dat, daar de slavernij nooit op die eilanden bestaan had, de invoering daarvan er nooit door Honduras zou gedoogd worden. Deze laatste bepaling was een uitvloeisel der menschlievende staatkunde, welke Engeland steeds eerlijk en volhardend toegepast heeft.

» Later werd door lord Clarendon een verdrag met den gezant der Vereenigde staten te Londen gesloten; het verwees uitdrukkelijk op onze overeenkomst met Honduras, en behelsde een artikel waarbij Engeland en de Vereenigde Staten zich verbonden om de onafhankelijkheid en de

regten der Baai-eilanden » als een vrij grondgebied, deel uitmakende van het gemeenebest Honduras", te erkennen.

» De Senaat te Washington, die het regt heeft om de verdragen der Unie met andere Staten goed te keuren of te verwerpen, heeft gemeend in het verdrag met Engeland eene wijziging te moeten brengen, waardoor de Vereenigde Staten de souvereiniteit van Honduras over de Baai-eilanden zouden kunnen erkennen zonder zich te binden aan de bepalingen der overeenkomst tusschen Engeland en Honduras. Zoo zou het van onze zijde een gave en onvoorwaardelijke afstand van het bezit der Baai-eilanden geworden zijn; en dan zou Honduras vrijheid gehad hebben om te ieder oogenblik aan de Vereenigde Staten af te staan en tot een slavenhoudenden staat te maken; waardoor een nieuwe steun zou gegeven worden aan het stelsel van slavernij, hetwelk een gedeelte van de bevolking der Vereenigde Staten over Midden-Amerika tracht uit te breiden.

» Van onze zijde is daarop de bekrachtiging van het verdrag met de Vereenigde Staten geweigerd, onder voorwendsel dat het, in bepaalde bewoordingen gesloten zijnde, niet voor verandering vatbaar was, en dat alzoo Hare Majesteit aan de door den Senaat voorgestelde wijzigingen hare bekrachtiging onthouden moest. Dien ten gevolge worden de onderhandelingen voortgezet; en onder de leiding van onzen nieuwen gezant te Washington, lord Napier, wiens populariteit de herinnering aan den twist over de werving van Noord-Amerikaansche vrijwilligers voor den oorlog tegen Rusland reeds uitgewischt heeft, zullen de onderhandelingen ongetwijfeld tot eene voor beide partijen eervolle en voldoende uitkomst leiden.

» Als souverein van Canada is Hare Britsche Majesteit de tweede mogendheid van het Amerikaansche vasteland; en uit dien hoofde heeft zij onbetwistbaar het regt, niet alleen om zich te verzetten tegen elke toepassing der leer van Monroe [dat is de leer dat de oude wereld zich niet in de aangelegenheden van Amerika mengen mag], maar ook om op te komen tegen de trapsgewijze uitbreiding van den geesel der slavernij, welke het noodlottige en dwaze streven van een aanmerkelijk deel van het Amerikaansche volk schijnt te zijn.

Het zou een groot geluk en eene ruime vergoeding voor het verlies van de voordeelige bedingen der bestaande of voorgeslagene overeenkomsten zijn, indien Engeland Midden-Amerika voor de plaag der slavernij behoeden mogt."

— De New-Yorksche berigtgever van de Londensche *Times* acht het van weinig belang, of de voorgeslagen overeenkomsten tusschen Engeland, de Vereenigde Staten en Honduras tot stand komen of niet, omdat Midden-Amerika, naar zijne meening, zoo ver gevorderd is, dat het weldra zelf voor de regeling zijner aangelegenheden zorg zal dragen zonder toestemming van Engeland of van de Vereenigde Staten te vragen.

Verder berigt hij, dat het gouvernement van Panama op deszelfs voorstel door de kamer van volksvertegenwoordigers gemagtigd is om met buitenlandsche mogendheden verdragen te sluiten, waarbij de landengte van Panama verklaard zou worden tot eenen vrijen en onafhankelijken staat, onder de hoede en bescherming van al de contraherende mogendheden, en voor den handel van alle natien open staande.

Volgens de berigten, die in Engeland met de jongste West-Indische brievenmaal ontvangen zijn, scheen het als of het geschil tusschen de Vereenigde Staten en Nieuw Grenada, betrekkelijk de veiligheid van het verkeer over de landengte van Panama, in der minne vereffend was.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 4den Junij* 1857.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder het aantal in deze zitting ingekomen stukken behooren:

1°. eene missive van den heer Martens van Sevenhoven, houdende het berigt dat door hem, hoofdzakelijk wegens redenen van gezondheid, het lidmaatschap der Eerste Kamer wordt nedergelegd, van welk ontslag aan den Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden kennis gegeven;

2°. de navolgende twee-en-zestig door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerpen, als:

vijf tot naturalisatie van A. Carapiet en vier anderen;

een tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1854;

een tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een kanaal van Deventer naar Dalmsholte;

een tot regeling en opheffing van het bijzonder rijksfonds voor het kanaal van Voorne;

een tot wijziging van de regten op den in- en uitvoer van visch;

een op de zeevisscherijen;

een houdende goedkeuring van een met de Dominicaansche republiek gesloten verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart;

twee tot bekrachtiging van twee ordonnantien van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, betrekkelijk den invoer van vuurwapenen en buskruid en den vrijen invoer van padie en rijst in de havens van Palembang en Moeara Kompeh;

een tot verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1857;

acht en twintig tot vereeniging van gemeenten;

een tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen van het Departement van Oorlog, dienst 1857;

twee betrekkelijk den afkoop van den Sondtol;

een tot wijziging van het VIIIste hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1856 (kosten der active zeemagt);

twaalf tot naturalisatie van U. P. Okken en elf anderen;

een tot wijziging van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1857 (aankoop van een gebouw);

een tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort;

een tot onteigening van perceelen tot den aanleg van een kanaal door Zuidbeveland, van Hanswerd naar Wemeldinge;

een tot vaststelling van hoofdstuk V der staatsbegrooting over 1857;

een tot regeling der jagt en visscherij.

De Kamer heeft hare afdeelingen hernieuwd, waarna de leden zich naar hunne sectien hebben begeven tot benoeming van voorzitters en onder-voorzitters.

Volgens de met de jongste mail bij het Departement van Kolonien uit Suriname ontvangen berigten, gedagteekend 5 Mei jl., heerschten de mazelen bij voortduring op de plantagien aldaar, en waren in het district Nickerie sommige kinderen door de kinkhoest aangetast.

De gezondheidstoestand was overigens voldoende, terwijl rust en orde allezins heerschten.

---

de hoogste *lichttoren* van *Zuid-Voorland* op een afstand van 10 Eng. mijlen, N. O. ten N.;
het *Kasteel* van *Dover* op een afstand van $9\frac{1}{4}$ d°. mijlen, N. N. O.;
de *Lichttoren* van *Dungeness* op een afstand van 14 d°. mijlen, W. $\frac{3}{4}$ N.

Scheepsgezagvoerders, loodsen en andere zeevarenden worden bij deze gewaarschuwd, het *Varne-Sand* binnen *twee Engelsche mijlen noordoostwaarts* of *zuidwestwaarts* der bovengenoemde Boei, niet over te varen.

's Gravenhage, den 22sten Mei 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, volgens bekendmaking van het Ministerie van Marine te *St. Petersburg* (Afdeeling Hydrographie), ten gevolge der herstellingen, die in den loop van den aanstaanden zomer (1857) moeten plaats aan de *Vuurbaak* van *Keckschaeren*, gelegen op het eiland van dien naam, in de *Golf van Finland*, een weinig beoosten den meridiaan van *Revel*, het vuur van die baak zal vervangen worden, te rekenen van de opening der scheepvaart, tot dat de herstellingen zullen zijn afgeloopen, door een *tijdelijk kustlicht*, hetwelk, in plaats van den geheelen horizon te verlichten, zoo als te voren plaats had, slechts een gedeelte van denzelve zal verlichten, namelijk van het Westen, door het Noorden, tot het Oosten.

Volgens berigt van Zr. Ms. consul te *St. Petersburg* van den 5den dezer, is de vaart aldaar weder geopend.

's Gravenhage, den 22sten Mei 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat tot aanwijzing van het nieuw geschuurde vaarwater in de *Blaauwe Slenk*, aan den zuidwal aldaar is gelegd eene *witte ton*, in 33 palmen diepte met gewoon laag water, op de merken: de groote kerk aan de noordzijde van het witte huis te *Harlingen*, de toren van *Tzum* in het tweede huis benoorden *Midlum*; en op de peilingen: de toren van *Surig* Z. t. W. $\frac{1}{4}$ W., en de toren van *Sexbierum* Z. O. t. O. $\frac{1}{2}$ O., miswijzend kompas.

's Gravenhage, den 25sten Mei 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Plaatsing eener zwarte ton in het zeegat de Roompot.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in het zeegat de Roompot tegen de zuidwestpunt der *Roggeplaat* is gelegd eene *zwarte ton* in 78 palmen diepte bij gewoon laag water, in richting:

de oostelijk van Ouwerkerk tusschen het havenvuur en eene schuur, gelegen aan het havenhoofd van Zierikzee;
de molen van Moriaanshoofd in een boschje;
in peiling: de toren van Zierikzee O. t. Z.;
de kerk van Haamstede N. t. W. $\frac{1}{2}$ W.; bij miswijzend kompas.

's Gravenhage, den 30sten Mei 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuid-holland,

Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de passage over de Bazel-Vlotbrug op het Zederikkanaal in de gemeente Hoog Blokland, wegens daaraan te doene vernieuwingen, zal zijn afgesloten van Dingsdag den 2den Junij tot en met Zaturdag den 6den Junij aanstaande, en de passage alsdan zal kunnen plaats hebben over de Vlotbrug aan Schotdeuren onder Arkel, langs het Zederikkanaal over de Kranenbrug onder Meerkerk en omgekeerd.

's Gravenhage, den 23sten Mei 1857.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
Van der Heim.

*** De gewone driemaandelijksche Vergadering der Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, gevestigd te Amsterdam, zal gehouden worden op Woensdag 1 Julij. Zij, die verlangen alsdan te worden toegelaten tot het afleggen van Examen, vervoegen zich vóór den 27sten Junij, bij request en met overlegging der gevorderde bewijzen, bij den ondergeteekende, Secretaris der Commissie.

Amsterdam, 29 Mei 1857.

J. Penn.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vende* trekking der *Vijfde* Klasse van de 232ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 4den Junij 1857, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 5140 een prijs van 1000 gulden.
» 16982 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

*** De Kolonel, Garnizoens-kommandant te Arnhem, zal op Vrijdag den 19den Junij 1857, des middags om 12 ure, te zijnen Burele in de Willemskazerne, publiek Aanbesteden:

6 Last Oude Rhijn-Tarwe, wegende minstens 77 pond per mud;
$1\frac{1}{2}$ Last Inlandsche Rogge, » » 72 » »

Het Merk, op de aan te bieden Monsters voorkomende, moet ook worden gesteld op den Omslag waarmede het Inschrijvingsbiljet wordt ingezonden.

De Voorwaarden zullen dagelijks, van 10 tot 12 ure, op gemeld bureau ter lezing liggen.

De Kolonel,
J. Hinlopen.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der gemeente Berkel en Rodenrijs, arrondissement Rotterdam, maken bekend, dat te dier gemeente, dit jaar aanvangende, voortaan zullen gehouden worden de volgende vrije markten, als:

eene vrije Paardenmarkt op den tweeden Woensdag in de maand Augustus van elk jaar, en
twee vrije Beestenmarkten, respectivelijk te houden op den laatsten Vrijdag in October en den eersten Vrijdag in November van elk jaar.

*** De Burgemeester, Strandvonder der gemeente Ouddorp roept bij deze voor de tweede maal op, elk en een iegelijk, die vermeent geregtigd te zijn tot het reclameren van eene partij aangespoeld en geborgen Wrakhout, twee gedeelten van een Mast, eenig Net- en Touwwerk, alles zonder merken; benevens een kistje met Rekeningen en Boeken, afkomstig van het Kofschip *Elzina Catrina*, Kapitein G. J. Rifting.

Ouddorp, den 1sten Junij 1857.

De Burgemeester, Strandvonder voornoemd,
V. Kerkwijk.

*** Het Bestuur van het Polderdistrict Culenborg, daartoe behoorlijk gemagtigd, is voornemens op Maandag den 15den Junij 1857, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis te Culenborg, te vaceren tot het sluiten eener Geldleening van f 100,000, tegen $4\frac{1}{2}$ per cent, ter bestrijding der kosten tot stichting van een Stoomgemaal. De Voorwaarden der Geldleening zijn verkrijgbaar aan het Bureau *Handelsblad* en bij den Dijkgraaf van voorzeid Polder-district, bij wien verdere inlichtingen zijn te bekomen.

Culenborg, 28 Mei 1857.

Het Bestuur voornoemd,
A. J. van Hoytema, *Dijkgraaf*.
C. W. van Beusekom, *tijd. Secretaris*.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Veiling van BANKA-TIN *in* 1857, *te* AMSTERDAM, *op Donderdag den* 16*den Julij*, *van*:

89,479 Blokken, liggende te Amsterdam;
67,929 » » » Rotterdam;
3,822 » » » Dordrecht;
8,482 » » » Schiedam;
5,993 » » » Middelburg;

welke hoeveelheden, bij tijdigen aanvoer, nog zullen kunnen vermeerderd worden met p. m. 10/m *Blokken*.

De verkoop zal geschieden bij kavelingen van 500 *Blokken*.

De Directie geeft voorts de verzekering dat zij vóór *medio Junij* 1858 *geen* ander Tin aan de markt zal brengen; dat tot op genoemd tijdstip geene gouvernements-veilingen van Tin in *Nederlandsch Indië* zullen gehouden worden, en dat almede tot voormeld tijdstip geene verzendingen van dat metaal van *Indië* naar *China* voor gouvernements-rekening zullen plaats hebben, de hoeveelheid 10,000 *pikols* te boven gaande.

De bovenstaande toezegging omvat niet het Tin hetwelk aan anderen toebehoort, zoodat het Gouvernement zich voorbehoudt het regt om den Concessionarissen voor de ontginning van het eiland Billiton, behalve de 6000 *pikols Tin op Java*, ook den verkoop van 3000 *pikols in Nederland al dan* niet te vergunnen.

Amsterdam, 2 Junij 1857.

Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 16den Junij 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, door de Directie der Rhijn-Spoorweg-Maatschappij, in het Stationsgebouw te Utrecht, in 3 afzonderlijke perceelen worden Aanbesteed:

- het opmaken en onderhouden van onderscheidene werken langs de Spoorbaan, en van de gebouwen tot op 1 Mei 1858, op den zijtak naar het Entrepôtdok te Amsterdam; op de 1ste Sectie van Amsterdam tot Utrecht; en op de 2de Sectie van Utrecht tot Arnhem.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, of te bekomen zijn van den 5den Junij e. k. af, op de Hoofdstations te Amsterdam, Utrecht, Arnhem en Rotterdam.

De noodige inlichtingen zijn te verkrijgen: ten burele van den Ingenieur der Maatschappij, Baron van Reede van Oudtshoorn, te Utrecht; bij den Hoofdopzigter op de 1ste Sectie, W. C. Timmerman, te Amsterdam; alsmede bij den Hoofdopzigter op de 2de Sectie, G. Freem, te Driebergen.

De aanwijzing van de werken in loco zal gedaan worden op Vrijdag, Zaturdag en Maandag vóór den dag der Aanbesteding, des morgens ten tien ure, waartoe de gegadigden zich bij de heeren Hoofdopzigters moeten aanmelden.

Amsterdam, 28 Mei 1857.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij,
Chas. Wm. Hesleden, *President*.
J. C. s' Jacob, *Secretaris*.

Nederlandsch-Belgische Spoorweg-Maatschappij.

ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Regeling der ZOMERDIENST, aanvangende 6 *JUNIJ* 1857.

Van ANTWERPEN naar BREDA en ROTTERDAM: 's morgens 7 u. 45 m.; 's namiddags 12 u. 20 m., 5 u. 25 m.
Van ANTWERPEN naar ROZENDAAL, 's namiddags 3 u. 40 m.
Van BREDA naar ANTWERPEN en ROTTERDAM, 's morgens 6 u. 50 m., 's namiddags 12 u. 35 m. en 5 u. 10 m.

Van ROTTERDAM naar BREDA, 's morgens 10 u., 's namiddags 2 u. 35 m.

Van ROTTERDAM naar ANTWERPEN, 's nachts 12 u. 45 m. 's morgens 10 ure, 's namiddags 2 u. 35 m.

Alle treinen correspenderen regtstreeks met de Nederlandsche en Belgische spoorwegen.

Het eerste vertrek uit *Antwerpen* staat in verband met de treinen van *Parijs* ten 8 ure des avonds en van *Brussel* ten 6 u. 30 m. des morgens; aankomst te *Amsterdam* 's namiddags 2 u. 35 m. (voor beursttijd).

Het vertrek 's nachts uit *Rotterdam* staat in verband met den laatsten aldaar aankomenden trein van den Rhijn-Spoorweg uit *Amsterdam* en uit *Emmerik*, *Arnhem*, *Utrecht* enz., en correspondeert met den eersten trein van *Antwerpen* naar *Brussel* en met den trein van *Brussel* naar *Parijs* van 's morgens 8 u. 15 m.

Het vertrek van 10 ure 's morgens uit *Rotterdam* correspondeert met den eersten trein van den Rhijn-Spoorweg van *Amsterdam* naar *Rotterdam* en met den tweeden trein van *Emmerik*, *Arnhem*, *Utrecht* enz., voorts met den expresstrein uit *Antwerpen* van 2 ure 50 m. (*Londen* over *Ostende* en *Douvres*; aankomst te *Londen* 's morgens 4 ure 30 m.) enz.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING.

De Hooge Raad der Nederlanden,

Gehoord het requisitoir van den Heer Procureur-Generaal betrekkelijk het daarstellen en zitting houden der Kamer, voor welke de zaken gedurende de vacantie, van den 1sten Julij tot den 31sten Augustus dezes jaars 1857, zullen moeten worden gebragt;

Gelet op art. 17 en 18 der wet op de zamenstelling van de regterlijke magt en het beleid der justitie, mitsgaders op art. 11 en volgende van het Koninklijk besluit van den 14den September 1838 (*Staatsblad* n°. 36);

Heeft (na voorafgaande deliberatie) goedgevonden te bepalen, zoo als bepaald wordt bij deze, dat de Kamer van Vacantie in dit jaar beurtelings zal worden gepresideerd door de Heeren Mrs. *Frans de Greve*, President, en Jonkheer *Benedictus van den Velden*, Vice-President van den Hoogen Raad, en voorts bestaan uit de Heeren Mrs. *Campegius Hermannus Gockinga*, *Pieter Adriaan van Steenbergen*, Jonkheer *Godefridus Andreas Melort*, *Gilles van IJsselsteijn*, *Hendrik Herman Geradts*, *Justus Dortheus Willem Pape* en *Cornelis Lodewijk de Vos*, Raden in den Hoogen Raad;

Dat deze Kamer hare teregtzittingen zal houden twee maal per week, des voormiddags ten elf ure, en wel

op Vrijdag en Zaturdag, den 10den en 11den Julij,
op Maandag en Dingsdag, den 13den en 14den dito,
op Vrijdag en Zaturdag, den 24sten en 25sten dito,
op Maandag en Dingsdag, den 27sten en 28sten dito,
op Vrijdag en Zaturdag, den 7den en 8sten Augustus,
op Maandag en Dingsdag, den 10den en 11den dito,
op Vrijdag en Zaturdag, den 21sten en 22sten dito,
op Maandag en Dingsdag, den 24sten en 25sten dito.

Zullende de Kamer van den Raad in strafzaken na de vacantie hare zittingen weder beginnen op Dingsdag den eersten September, en die in Burgerlijke zaken op Woensdag den tweeden dier maand.

En zal een afschrift dezer aan den heer Procureur-Generaal worden ter hand gesteld, ten einde hieraan de noodige publiciteit te geven.

Gedaan in eene algemeene vergadering van den Hoogen Raad, den 26sten Mei 1857.

Gezien door mij Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad,
VAN MAANEN.

F. DE GREVE, *Voorzitter*.
In kennisse van mij *Griffier*,
DE GIJSELAAR.

*** De Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage,

Gehoord de voordragt van den heer President dezer Regtbank betrekkelijk het daarstellen van de Kamer van Vacantie van den 1sten Julij tot den 31sten Augustus van dit jaar, alsmede den Heer Officier bij dezelve Regtbank ten aanzien der dagen en uren, waarop dezelve Kamer hare gewone teregtzittingen zal houden;

Gezien de artikelen 17, 18 en 19 der Wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der Justitie, en de artikelen 11, 12, 13, 14 en 15 van het Reglement betreffende de wijze van eedsaflegging der onderscheidene Regterlijke Ambtenaren, de afwezigheid en afwisseling en de orde van inwendige dienst van den Hoogen Raad, gelijk mede van de Hoven en Regtbanken, gehecht aan het besluit van den 14den September 1838 (*Staatsblad* n°. 36),

Bepaalt dat de Kamer van Vacantie van dit jaar beurtelings zal worden gepresideerd door den President en den oudsten in rang der Regters, en voorts zal bestaan uit de overige Regters en Regtersplaatsvervangers, zoodanig dat bij afwisseling drie leden tegenwoordig zullen zijn;

Dat de gewone teregtzittingen zullen plaats hebben:

1°. voor de burgerlijke en handelszaken, welke spoed vereischen, op Vrijdag, des voormiddags ten 10 ure, van iedere week; zullende op die dagen ook alle eedsafleggingen plaats hebben, welke aan de Arrondissements-regtbank zijn opgedragen;

2°. voor de strafzaken, op Dingsdag, des voormiddags ten 10 ure, van iedere week, alsmede des Vrijdags, na afloop van de burgerlijke en handelszaken; alles te beginnen met Vrijdag den 3den Julij en te eindigen met Vrijdag den 28sten Augustus.

Gelast dat deze ordonnantie aan het Geregtsgebouw zal worden aangeplakt en in de dagbladen worden bekend gemaakt.

Aldus gearresteerd in de vergadering van den 26sten Mei 1857.

BIJLEVELD, *President*.
SOURY, *Griffier*.

*** Blijkens Proces-verbaal van den 25sten Mei 1857, is door den Heer *Hermann Heinrich Schweer bey der Beeke*, Mr. Broodbakker, wonende binnen de Stad Amsterdam in de Vijzelstraat, voor den Heer Regter van het Kanton II, te Amsterdam, de verklaring afgelegd, dat hij aan zijnen negentienjarigen Zoon *Nicolaus Jacobus Schweer bey der Beeke* Handligting verleent tot uitoefening eener Broodbakkerij en wat daarmede in verband staat, hetzij alleen, hetzij in Vennootschap met anderen.

Waarvan openbare afkondiging geschiedt in voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier van het Kantongeregt n°. II voornoemd,
VAN DER UPWICH.

*** Bij Acte, op den 30sten Mei 1857 voor den regter van het Eerste Kanton van het Eerste Arrondissement der provincie Noordholland, hoofdplaats Amsterdam, verleden, is door den heer *Willem Boekhout Vinke*, Cargadoor, wonende te Amsterdam op de Geldersche Kade, aan zijnen Minderjarigen Zoon *Jan Willem Boekhout Vinke* Handligting verleend tot het uitoefenen van het bedrijf van Cargadoor, hetzij in Vennootschap met anderen onder eene Firma, of alleen, alle daartoe vereischte handelingen te verrigten, en voorts van al de regten in Art. 484 van het Burgerlijk Wetboek omschreven.

De Griffier van het Eerste Kantongeregt te Amsterdam,
D. HEIJDEMAN.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, DONDERDAG 4 JUNIJ 1857.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 1/2	63 5/8	63 9/16
Dito dito	3	75 13/16	—	—
Dito dito	4	96	96 1/16	96
Syndicaat	3 1/2	—	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	—	—	—
BELGIE. Bij *Rothschild*	2 1/2	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	104 3/4	—	—
Dito 1828-1829.	5	103 1/4	103 3/8	—
Dito 1840.	4	87	—	—
Stieglitz	4	86 3/4	—	—
Dito 1854.	5	96 7/8	97	—
Dito 1855.	5	98 5/8	98 3/4	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans	1 1/4	24 7/8	25	—
Buitenlandsche	3	41 3/4	41 7/8	—
Binnenlandsche	3	37 7/8	38	37 7/8
PORTUG. Te Lond.	3	45 5/8	45 3/4	—
OOSTENR. Metall. 1816-1852	5	76	76 1/8	—
Dito Zilv. Nation.	5	77 3/8	77 1/2	—
Dito Zilver 1849-1854	5	87 7/8	88 1/16	88
Dito 1847-1852	2 1/2	39 3/8	39 7/16	—
BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
MEXICO Londen.	3	—	—	—
GRENADA id.	2 3/4	—	—	—
VENEZUELA id.	4	—	—	—

Lustelooze markt.

Londen, HEDEN.

Consols . . . . . . 3 pCt. 93 3/4 à —

Parijs, HEDEN.

Fransche rente . . . 3 pCt. 69.10 à —

Weenen, HEDEN.

Metalliek . . . . . 5 pCt. 83 [illegible]

Nationaal . . . . . 5 [illegible]

Wissel Londen . . . . [illegible]

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.